Akbaba

İnönü — Bak hele... Benim yerime hanımlar giymiş çizmeleri!

(Faal: 59—17)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLES :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tübiek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık, Erdoğan Özer.

⊙

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 6 — Sayı : 4
23 Ocak 1964
YIL : 42

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

RAMAZAN

RAMAZAN geldi. Eski edebiyatta adı on bir ayın bir sultanıdır: Minarelerde kandiller yanar, mahyalar kurulur, oruçlar tutulur, toplar atılır, teravihler kılınır ve camilerde, ölmüşlerimizin ruhlarına hatimler indirilir. Otuz gün, gönlümüzü bir başka dünyaya açar, içimizden günahların tortusunu süzer, kendimizi Tanrıya veririz.

Osmanlı İmparatorluğu'nun saltanatlı ramazan'larını beyhude aramıyalım: O kapısı herkese açık konaklar, o her misafirin yer bulduğu iftar sofraları kalmadı artık.

Ramazan, yalnız ibadetlerimizle yaşıyor. Bu, bizim müslümanlık yönümüzdür.

Ama bir de Türk'ün ramazan'ı vardır: Sanat yönünden, ticaret yönünden bir ramazan. O, büsbütün kayboldu. O, gönüllerde bile yok.

Ben, çocukluğumda o mutlu günleri gördüm: Ramazan'da, büyük kıraathanelerde Karagöz, Ortaoyunu ve Meddah vardı. Şimdi meddahı çocuklarımıza sorsak, sözlükte tarifini bulur da ne olduğunu yine anlamaz!

Eski Türk'lerin «Kalkoraç» dedikleri Karagöz oyunu, sanatçılarımızın elinde renk oldu, ses oldu, nükte oldu, sahne oldu. Hacivat'la Karagöz, ikiye bölünmüş bir toplumun temsilcileridir: Biri Osmanlı aydını, öbürü sokaktaki adam.

Ortaoyununun üç büyük ustasını, elli yıl, gözümden ve gönlümden hâlâ silemedi: Kavuklu Hamdi, Peşekâr İsmail, Zenne Tevfik.

Kavuklu ile Peşekâr'ın nüktelerine, büyük komediyenlerimizden hiçbiri henüz yetişemedi. Tulûatın Dâhileriydi onlar. Zenne Tevfik'e gelince, bütün ömrümde, bu erkek kadar işveli kadın görmedim. Çağımızın ünlü aşiftesi Christian Keeler bile onun kadar oynak kahkaha atamaz!

Türk'ün ramazan'ı sanatte bunları kaybetti.

İkinci kaybımız ticarettedir: Beyazıt Camii'nin avlusunda otuz gün için bir sergi açılırdı, bir imparatorluk sergisi: Orada İskeçe'nin tütününden, Haleb'in yağına, Şam'ın baklavasına, Hereke'nin kumaşına kadar ne isterseniz, bütün Türk işleri ve ürünlerini bulurdunuz. Devrin Tekel'i, Reji, özel kutular içinde ramazan sigaraları çıkarırdı. Hacıbekir'in çileği taze çilek, gülü dalında gül, kayısısı yaprağında kayısı kokan reçelleri pırıl pırıl bakır küplerde sıralanırdı. Türk tezgâhlarında dokunmuş paha biçilmez seccadelerde göz nurunun çiçekler açtığını görürdünüz. Çekildikçe parlıyan ve parmaklara hiçbir Avrupa parfümünde bulamıyacağınız bir koku sindiren kuka tesbihler, zarif ağızlıklar, altın zarflar, altın kupalar, gümüş mühürler, mercan saplı kalemtraşlar, divitler sıralanırdı camekânlarda... Biz, bu ramazanı kaybettik.

Ramazan ayı, yalnız ibadet ayı değil, eğlence ayı idi de. Kadınlar ipek çarşaflar içinde göğüslerinin, kalçalarının çizgilerini oynatarak, akşamları Direklerarası'nda gezmeğe, geceleri mahya seyrine çıkarlardı. Tiyatrolar, özel programalarla sahura kadar halkı eğlendirirdi. Tek başına dekorsuz bir piyes oynıyan meddahlar, halkı kahkahalar içinde coşturuyordu ve içerisine binlerce meraklı toplıyan ışıklandırılmış büyük çadırlarda ünlü pehlivanlarımız dünya şöhretleriyle tutuşurlardı.

Ben, böyle bir ramazan gecesinde, Kurtdereli'nin bir tutuşta meşhur Rus güreşçisi Baradanof'un nasıl kolunu kırdığını ve çağının büyük şöhreti Çaya'yı nasıl yendiğini görenlerdenim.

Şimdi, tutanlar, sadece oruç tutuyor: Nefsi terbiye etmek, açlığı tatmak ve bir yılın vücudumuza yığdığı zehirleri temizlemek bakımından da sağlığımıza büyük faydası olan oruç, bizim etimizi, bizim kemiğimizi, bizim kanımızı temizliyor ve içimizde Tanrının ışığını yakıyor.

Ramazan sonunda her gücü yetenin «Sadaka-i fıtır»la sevindirdiği fakirde de, İslâm dininin sosyal adalete verdiği önemi görüyoruz.

Ben, bu kutsal günde, Türk'ün kaybolan ramazan'ını arıyorum!

Yusuf Ziya ORTAÇ

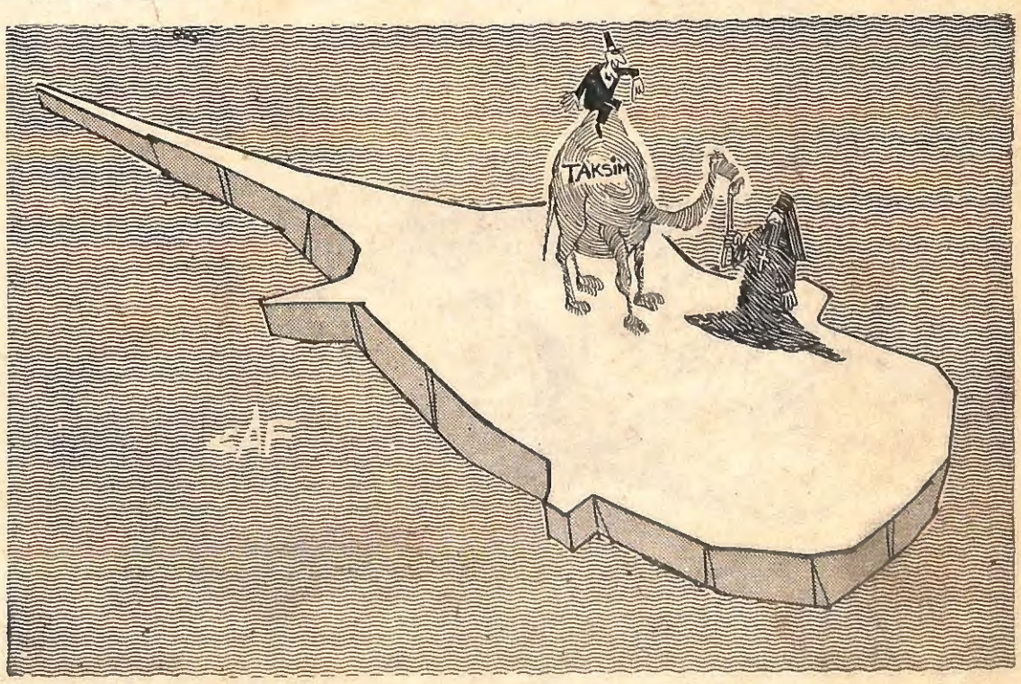

— Ya bu deveyi güdersin, ya bu diyardan gidersin!

MORTİ

AZİZ NESİN

Biz çocukken derlerdi ki:

(İnsan ölünce, mezara girdikten bir zaman sonrasına kadar öldüğünü bilmez. Ölür, tabuta konur, bütün cenaze töreni yapılır, mezara gömülür, üstüne toprak örtülür. Ne zaman ki mezardaki insan, yattığı yerden doğrulmak ister de, başı tabut kapağına çarpar, işte ancak o zaman «Yaaa... Demek ben ölmüşüm! Vay kahpe dünya!..» der, öldüğünü anlar.)

Çocukluğumuzda büyüklerimizden dinlediklerimiz ne denli saçmasapan olursa olsun ve insan büyüdükçe ne denli akıllanırsa akıllansın, yine de çocukluğunu doldurun o martavalların etkisinden kolay kolay kurtulamıyor.

Ölenin, ancak kafası tabut kapağına dank diye vurduktan sonra öldüğünü anlamasına tıpkıtıpkısına benzer bir olay geçenlerde başımdan geçti.

O gün postacı, İtalya'da basılan dört ciltlik Dünya Mizah Ansiklopedisini getirmişti. Evdekiler hep sevinmiştik: Ansiklopediye benim de biyografimi, resmimi koymuşlar, bir de hikâyemi almışlar. Sanki anlıyacakmışım gibi, kendi bölümümdeki İtalyanca yazılara bakıp duruyordum.

Karım aldı elimden, bu sefer de o bakmaya başladı. Birden elini ağzına götürüp,

— Aaaa! dedi.

— Ne var?

— Baksana ne yazıyor?

— Ne yazıyor?

— «Morte» diye yazmışlar senin için...

— E ne olur «morte» diye yazmışlasa?

— Ayol mort, mort... mort diyor sana...

— Desin yahu... Ne çıkar?

— Ayol «morte» öldü demektir.

— Vay... Sen İtalyanca da mı biliyordun?

— Bütün dillerde «mort» ölüm demektir, ne var bunu bilmiyecek! Fransızcası «mort.» «Mortel, mortalité, mortifère» hep «mort»dan gelir.

Bu sefer oğlum,

— Evet, dedi, İngilizcede de öyle: «Mortal, mortuary.»

Kızım,

— Türkçede bile ölenlere «mortiyi çekti» denir... dedi.

— Hadi be! diye bağırdım. Ne demek istiyorsunuz, yani ben şimdi öldüm mü?

— Sen ister öl, ister ölme... Kitap yazmış bir kere. Şimdi herkes seni öldü biliyor.

— Onlar «morte» demekle insan morti olmaz ya...

Ölmedim diye kendimi savunuyordum ama, doğrusunu istersenız, elim ayağım çekilmiş, bir tuhaf olmuştum. Çoluğun çocuğun üzüntüsünü dağıtmak için işi zorla şakaya vurmaya çalışırken, bu sefer postacı telgraf getirdi. Viyana'da kitabımı basmış olan editörümden geliyordu telgraf ama, bana değil, karımın adına gelmişti. Şöyle yazılıydı:

«Bayan Nesin,

Kocanız (burada birkaç övgü) yazar Aziz Nesin'in ölüm haberini «Enciclopedia dell'Umorismo»dan öğrenmiş bulunuyoruz. Bu acı haber bizleri çok üzmüştür. Eşinizin vakitsiz ölümü (yine, övücü bir takım sözler) için çok büyük bir kayıptır. Acımızı paylaşır... falan filân...»

Çocuklrım, karım ağlamaya başladı. Ben de ha boşandım, ha boşanacağım; gözlerimin dolduğunu onlara çaktırmamaya çalışarak,

— Yahu, siz deli misiniz? de-

dim, işte turp gibi karşınızda duruyorum, bana inanmıyorsunuz da, elin İtalyanına mı inanıyorsunuz?

Karım iki gözü iki çeşme...

— Zaten, dedim, sen benim hiçbir sözüme inanmadın. Hayattayken de bana güvenmedin...

Ne? Hayattayken mi? Birden aklım başıma geldi, yahu ben ne diyorum?

İçime bir kuşku düştü: Ben sahiden ölmüş olmıyayım sakın, ölmüşümdür de daha haberim yoktur. Karım, içimdeki kuşkuyu anlamış gibi,

— Sen öldün diye mi ağlıyoruz, dedi, böyle yazmalarına ağlıyoruz biz.

Kızım,

— Baba, dedi, hemen bu haberi yalanla, bir yazı gönder, ölmedim diye...

— Yahu, gazete mi bu? Kitaba yalanlama gönderilir mi?

Birkaç gün geçince evdekiler benim kitapta «morte» olduğumu unutmak üzereydiler ki, Amerikalı bir profesör dostumdan, birkaç gün sonra da Almanya'daki editörümden karıma başsağlığı mektupları gelince, iş iyice ciddileşti; göz göre göre öldü sayılacağım.

İtalyanca bilen bir dostuma götürüp ansiklopediyi, benim için yazılanları çevirttim. İşte:

«1915 de İstanbul'da doğmuştur. (Falan filândan sonra) Kitabı basıma verirken aldığımız çok üzücü bir haberden ölümünü öğrenmiş bulunuyoruz. Ölümü: 1963»

Başınıza gelmemişse nereden gelecek kendi ölümüme nasıl üzüldüğümü anlıyamazsınız.

Ansiklopedi elimde sokağa çıktım. İçimden ağlamak geliyor ama, sokakta da ağlanmaz ya... Hemen Taksim'deki genci helâya girip, bir güzel ağladım. Niye mi? Ya ölmüş olsaydım, diye.

Pek çok insan ölmekten korkusu olmadığını söyler. Ben de bunlardan biriyim. İster inanın, ister inanmayın, ölümden korkum yok. Yalnız, daha yazılacak beş-on piyesim var da, onları yazmadan ölmek istemiyorum. Tabii, onları yazabilirsem, daha geride yazılacak beş-on başka piyesim ,birkaç romanım olacak.

Yoksa ben gerçekten öldüm de haberim mi yok? Başım belki tabut tahtasına vurur diye kafamı yukarı yukarı kaldırıyorum. Boyum da kısa olduğundan, başımı bir yere çarpmam, vurmam o kadar zor ki benim için...

Yaşayıp yaşamadığımı anlamak için, arkadaşlarıma gitmeye karar verdim.

Ordaki bir handa yazıhanesi olan yapı müteahhidi bir dostuma uğradım. Benimle konuşurken bile başı masasındaki işine eğik.

— Biliyor musun, dedim, kitapta benim için öldü diye yazmışlar.

Başını işinden kaldırmadan,

— Yok canım, yalandır... İnanma! dedi.

— Yani, lâf mı söylüyorsun sen? Yok bir de inanacaktım!

Kızgınlıkla ordan çıktım. Yolda gördüğüm bir rejisör arkadaşıma söyledim durumu.

— Sahi mi? Yazık... Vah vah!.. demez mi?

Herkes lâfı kulağının arkasıyla dinliyor.

Karaköy'de yazıhanesi olan bir avukat arkadaşıma gidip anlattım.

— Hemen bir dâva açalım, kazanırız... dedi.

— Ne diye?

— Ne demek ne diye? Ticaret dâvası açarız. Bunlar öldüğün haberini çıkararak, kazancını önlüyorlar. Sen ölünce, yabancı kitapçılar senden basmak için kitap istemezler ki... Zarar ziyan dâvası... Hemen!

Hepsi bir türlü bunların.

Eskişehir'de soğuktan otobüse mangal kondu. (Gazeteler)

— Yemek pişirmek istediğim zamanlar bu otobüse biniyorum hemşire!

Yolda bir gazeteci arkadaşımı gördüm.

— Ben ölmüşüm... dedim.

— Hangimiz yaşıyoruz ki... dedi.

— Yahu, öyle değil bu. Elimde öldüğüme dair belge var.

— Kurtuldun demektir...

— Şakanın sırası mı yahu?

Eve gitmek için vapura bindim. Yaşlı bir hanım tanıdığım,

— Pek üzgünsünüz... dedi.

Ben de sebebini anlattım.

— Aaa hiç üzülmeyin, dedi, ölüm haberi, uzun ömre alâmettir, çok yaşıyacaksın oğlum...

Eve gelince, evdekileri avutmak için,

— O kelime «morti» değilmiş... dedim, bilenlere gösterdim.

— Ya neymiş?

— Amorti'ymiş.

— Ne demekmiş o?

— Yani ben, ansiklopedideki öbür yazarlara göre amorti'ymişim.

İnandılar mı bilmem.

Bir arkadaşıma telefon edip, ansiklopedide yazılanı söyledim.

Telefonda,

— Nee? Sahi mi? Tuuu!.. diye bağırdı.

O zaman, ona borçlu olduğumu hatırladım, amma da üzülmüştü.

Derin derin düşüncelere daldım. Belki de ölmüşümdür. Biraz sonra kafama dank edecektir. Adamlar durup dururken, öldü diye yazacak değiller ya... Koskoca ansiklopedi yapmışlar, hem de Avrupalı bunlar, ciddi odamlardır. Onlar mı bilir öldüğümü, ben mi? Elbet onlar... Adamlar bilimci. Hayatımı öğrendikten sonra, neler çektiğimi görüp, artık yaşıyamaz, demişlerdir. Bu koşullar altında bu adamın ölmesi gerekli, doğrusu bunun 1963 de ölmesidir, demişlerdir. Öyle ya, baktılar hayatıma, yaşasa yaşasa 963 e kadar yaşar. Eğer o da insansa, demişlerdir, kendisine bunca yapılandan sonra yaşamaz, zaten dayanamaz ya...

Bir kırıklık geldi, ateş bastı, yatağa uzandım. Kendimi kaybetmişim. Arada bir aklım başıma geliyor, yine kendimden geçiyorum. Bir ara doğrulayım, dedim, başım küt diye bir yere çarpmaz mı?

— Demek ölmüşüm, vay kahpe dünya!.. dedim.

Başımda duran doktor,

— Ölmedin... dedi, hiçbir şeyin yok...

— Başım tabuta vuruyor doktor...

— Tabut mabut yok. Başını kaldırıp kaldırıp karyola demirine vuruyorsun...

İlâç, iğne, derken kendime geldim; ya da kendime geldiğimi sanıyorum.

Acaba gerçekten yaşıyor muyum? Herahlde yaşıyorum. Onlar öldü diye yazmışlar ama, kendi hesaplarına göre... Çünkü onların hesabına göre, bunca çeken, daha fazla yaşamaz. Ama o, onların hesabı... Daha yazılacak piyeslerim var, enayi miyim, öleyim!

Aziz NESİN

Gazete sayfaları durmadan artıyor..

— Yirmibeşe bir kilooo!

Kış günü!

Tersine işlemekte kimilerin kafası,
Cenaze törenini sanırlar köy düğünü!
Gülünç olur ayazda yapmak plâj sefası,
«Paşalının düşkünü, aklar giyer kış günü!»

Adın çıkmaya görsün görgüsüz diye bir kez,
Tarlada çift sürene silindir şapka gitmez!
«El ne karışır?» dersen dilediğin gibi gez:
«Paşalının düşkünü, aklar giyer kış günü!»

Olduğun gibi görün, olduğun gibi yaşa!
Her partinin elinde olma bir zilli maşa!
Bu benim sözüm değil, ben söylemedim hâşâ:
«Paşalının düşkünü, aklar giyer kış günü!»

Olgun görmek isteriz her sınıf vatandaşı,
Sade fiyaka yetmez, biraz da akıl taşı!
Her işde baş ol ama, olma ha soğanbaşı!
«Paşalının düşkünü, aklar giyer kış günü!»

Salâhattin KUTLU

Emekli memurlar devlet dairelerine giremiyecek. (Gazeteler)

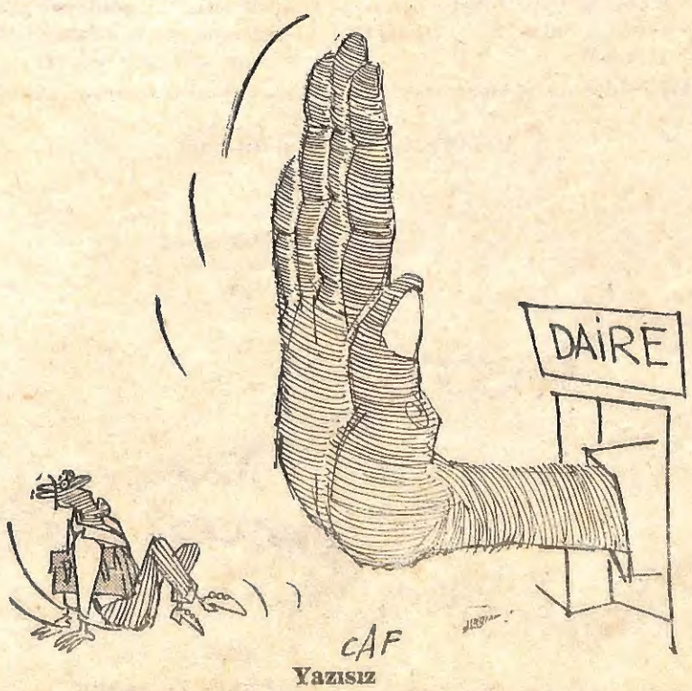

Yazısız

İstanbul'da günde 5 kişi bıçaklanıyor. (Gazeteler)

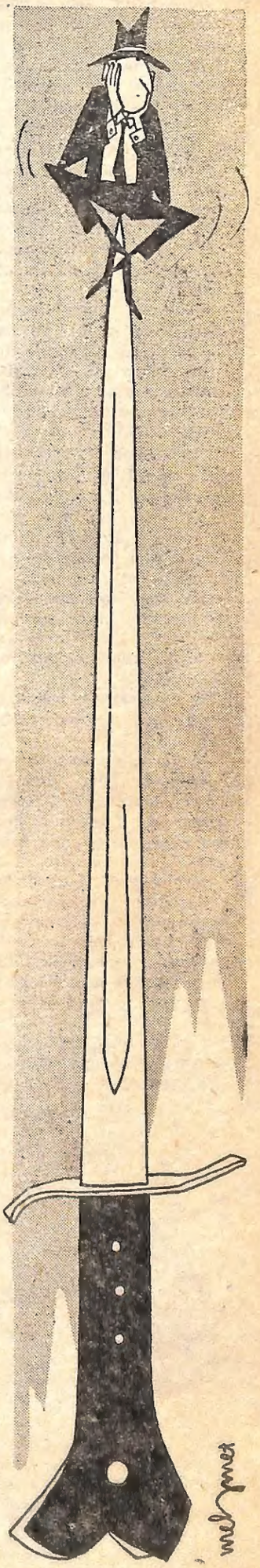

İstanbullu!

7 Gün

PAZARTESİ

Ben, Girit'in gidişini çocuk gözlerimle gördüm. Galiba ortaokulu yeni bitirmiştim o zaman. Rumeli fedailerini görürdüm sokaklarda yığın yığın: Başlarında «Ya Girit, ya ölüm» yazılı keçe külâhlarla... Halk türküleri: «Girit bizim canımız... Feda olsun kanımız»dı...

Ama Girit gitti, kanımız akmadan ve canımız feda olmadan!

Benim hafızamda, Girit'den üç şey var: Beylerbeyi'nde komşumuz Girit'li Fehime hanımlar... Sonra, Hüseyin Suat'in, eski Balıkpazarı'nda keşfettiği Girit'li börekçi... Bir de Hüseyin Suat'in manzumesi!

Bu manzumeyi sizlere de dinleteyim:

Girit'in çok yaşamış yırtıcı bir kartalına,
Sorunuz: Kaç kişinin kalbini bel'etmiştir.
Nice biçare çocuklar, nice biçare ana,
Parça parça kuşa kurda yem olup gitmiştir.

Girit'in derdi büyüktür, onu hiç açmıyalım,
Fakat Allah için olsun bu sefer kaçmıyalım!

Manzumede yabancı söz, bir «Bel'». O da «Yutmak» demek...

Anlıyorsunuz ya, ha elli yıl önceki Girit ha bu günkü Kıbrıs. O zaman da «Nice biçare çocuklar, nice biçare ana, parça parça, kuşa kurda yem olup gitmiş!»

Bize söyliyecek bir söz kalıyor artık. O da şairin son mısranı tekrar etmek:

Fakat Allah için olsun bu sefer kaçmıyalım!

SALI :

Nihat Erim, Büyük Millet Meclisinde ne özlü, ne çaplı iki konuşma yaptı. Öyle konuşmalar, politika edebiyatı «Moruk»dan öteye gidemiyenleri bile kendine getirir!

Birinci konuşmasında, yeni hükûmetin desteklenmesini istiyen profesör Erim: «Aklı, tecrübeleri ve tarihî şahsiyeti bile bizi selâmete götürecek tek insan sayın İnönü'dür» dedikten sonra ilâve ediyor: «Bunu size ben söylüyorum! »

Biz olsak: «Bunu size ben söylüyorum» deyip susmazdık. Sözümüze bir yarım cümle daha ekler ve: «Ben ki!..» dedikten sonra acı bir gülümseyişle kürsüden inerdik.

ÇARŞAMBA :

Fındıklı'daki Güzel Sanatlar Akademisi'nin önüne bir ek yapılıyor. Daha ilk bakışta, bu çirkin çıkıntıyı güzel sanatlara yakıştıramazsınız. Üstelik, yapı, belediyeden ruhsatsızmış da!

Her kanunsuz, her nizamsız harekete karşı gösterilmesi gereken tepki buna karşı da gösterilmiş ve bina mühürlenmiş.

Bir de gazetelere baktık ki, güzel sanat çocukları öfke içinde.

— Biz, diyorlarmış, binamızı yapacağız, içine gireceğiz, bir de Atatürk heykeli koyup oturacağız... Kendine güvenen gelsin de çıkarsın bakalım!

Eğer Atatürk heykeli, her haksızlığı, her yolsuzluğu, her kanunsuzluğu korumaya yeterse, bütün yobazlara müjde: Açsınlar medreseleri, diksinler Atatürk heykellerini ve başlasınlar Arapça öğretimine!

Vallahi, polise, jandarmaya, belediye zabıtasına vakit kalmaz, Atatürk'ün heykeli dirilir de hepsini kapı dışarı eder!

PERŞEMBE :

Gazetelerde sevinilecek bir haber: Bu yıl, iyi bakım, bol yem, aşı sayesinde hayvan sayısı altmış milyonu aşmış...

Demek yurdumuzda yaşıyan hayvanlar insanların iki misli...

Buna da şükür, biz daha çok sanıyorduk!

CUMA :

Bir gazete anket açmış: Güzel olmak için makiyaj şart mı?..

Soruya cevap verenler arasında: Cilt hastalıkları profesörü Osman Yemni başta.. Sonra, Suzi Kohen adında çifte gerdanlı bir güzellik enstitüsü sahibi.. Sonra, Altan Karındaş.. Daha sonra, elinin nasırı ile kadın işine karışan bir erkek aktör...

Hepsini de okuduk.. Hepsi de yalın kat.. Ama bu intipüften sözleri öyle gerile gerile söylüyorlar ki, nerdeyse: «Çerçeveletip yatak odanızın duvarına asın» diyecekler!

Neymiş?.. Kadın, biraz boyanmalıymış... Kadın, tabii olmalıymış... Kadın yakışanı yapmalıymış.

Ah canım, sevsinler, kim öğretti size bu vecizeleri?

Bunun en güzelini yine bizim Nasrettin Hoca söylemiştir. Camide vaaz ederken:

— Boyanmak mekruhtur, deyince, cemaat arasından bir kadın homurdanmış:

— Senin karın da boyanıyor!

Hoca gülümsiyerek:

— Vallahi, demiş, boyanıyor ama haspaya da yakışıyor!

Avrupa'lılar bu konuda daha merhametsizdirler:

«Kadın, kırk yaşına kadar boyanır, kırk yaşından sonra sıvanır» derler!

CUMARESİ :

Avrupa'lı ve Amerika'lı öğretmenler, Türk öğrencilerini «Çağımızın Kazanovası» ilân etmişler.

Fransız, Alman, İsveç, İtalyan ve Amerikan kızlarına, görmeden, tanımadan yazdıkları mektuplar dünya aşk edebiyatında yer alacak kadar güzelmiş!

Amerika'daki bir okulda edebiyat öğretmeni olan Miss Smith:

— «Türk öğrencilerin ateşli mektupları yüzünden sınıfımızdaki kızlar derslerine çalışmaz oldular» diyor.

Ha gayret çocuklar, biz onlara benziyemiyoruz, bari onları bize benzetelim!

PAZAR :

Sayın İnönü çiftlikteki sabah yürüyüşlerinden birinde gazetecilere:

— Ben hiç rüya görmem, demiş...

Görmemekte hakkı var paşamızın: 1946 da bir demokrasi rüyası görmüştü, o günden beri gözüne uyku girmiyor!

İnönü'nün Kıbrıs politikası

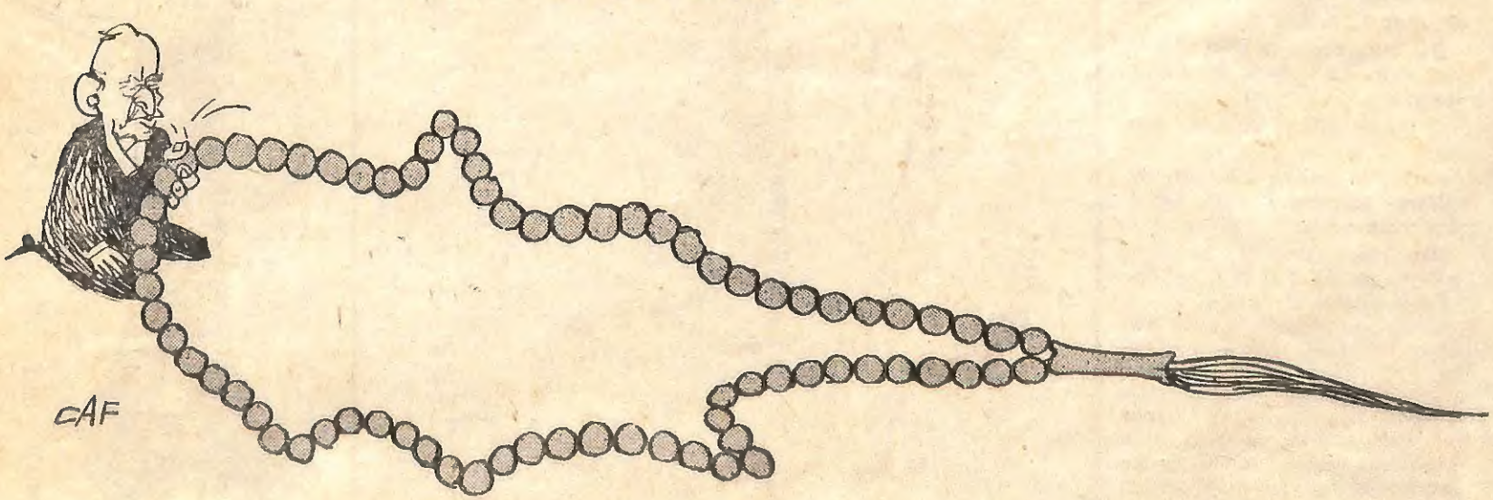

İnönü — Ya sabur... Ya sabur... Ya sabur!..

Belediye, seyyar esnafı daha sıkı takip edecek. — Gazeteler —

Yazısız

ANKARA

İki tenekecik suyun hesabı!

Bir milyoner vefat etmiş, sizlere ömür... Etmeden önce şu vasiyette bulunmuş: «Mezarıma benimle beraber yarım saatçik girene bir apartman bağışlıyorum!»

Yakınlarının hiçbiri apartman mukabilinde dahi girmek istememişler hayattayken o kadar pohpohladıkları bedenin yanına...

Fakir bir sucu razı olmuş, fakirlikten kurtulurum diye...

Mezar örtülmüş. Yalnız sucu nefes alabilsin diye bir nefes deliği bırakılmış yanda...

Sucu nefes alıp yarım saatin geçmesini beklermiş, dışardakiler de saat tutarlarmış...

Derken efendim Münkir Nekir inmiş mezara...

Ölüye hesap soracaklarına, bir diri elimize geçmişken evvelâ onu terletelim demişler:

— E, hayatta ne yapardın?

— Sucuydum efendim...

— Kaç teneke su satardın?

— İki efendim.

— Bunlar haram parayla mı alınmıştı, helâl parayla mı?

Ve bir sual yağmuru bir sual yağmuru, ömründe bütün sattığı suların 1000 misli bir sual yağmuru...

Nihayet yarım saat geçmiş. Açmışlar mezarı. Sucu açık havaya ayak basınca, koşmağa başlamış arkasına bakmadan.

— Yahu dur, demişler, sana bir apartmanın tapusu verilecek...

— İstemez, diye reddetmiş adamcağız.. Ben mezarda iki teneke suyun hesabını veremedim. Bir kocca apartmanınkini nasıl vereceğim sonradan!..

Hımmm... İlâhi sucu... Hesap gününü düşünen kim?... İster bu dünyadaki hesap gününü olsun, ister kıyametteki hesap gününü!..

Sosyal adalet:

O söz de ucuzladı şükür... Ucuzluk böyle deyimlere çabuk sirayet ediyor...

İstanbul'a hareket edecektim. Otobüsün noel ağaçlı (vallahi hiçbir öz be öz geleneğimizi bunca benimsemedik, bu noel ağacı kadar!) Plâstik mobilyalı bekleme yerine fazla erken varmışım... O beklemede, zaman üzerime çökmesin diye, en yakındaki gazete bayiine kadar uzandım...

Ankara'ya bütün dünyanın kömürlerinin dumanı çökmüştü... Soğuk tatlı ısıranındandı. Gazete bayiinin etrafına 10 kadar vatandaş birikmişti. Birbirlerinin omuzundan, katlı gazetelerin harflerini sökmeğe çalışıyorlardı...

Hastanelerde bir yatağa 500 hasta düşüyor — Gazeteler —

— İşte hocam, boş yataklardan biri de bu!..

MEKTUBU

«Akşam, Cumhuriyet, Hürriyet, Yeni Sabah, Milliyet...»

«Yeni İstanbul ver...»

«Yok yok, o gazetenin ilâvesini istemem...»

Vatandaşlardan biri mırıldandı:

«Amma çok gazete alabiliyor!»

Bir utanç hissi içimi karıştırdı.

Gençten biri, çocuksu yanaklarını bana doğru kaldırdı:

— «İlâvesini bana versinler mi abla, madem ki almıyorsun...»

İlâvesini ona verdiler... Ve ben gazetelerle yüklü, bir çeşit utançla yüklü, dünyanın tatsızlığıyla yüklü, ben (tam altı gazete alabilen vatandaş!) uzaklaştım tekini zor alan, benim bıraktığım «ilâveyle» yetinen vatandaşlarımdan...

Işık kulübü...

İngilizler kulüp meraklısı geçinirler. Şükür geçtik onları... Mantar mantar kulüpler bitmiş orda burda... Bir tanesi «zorlanan» A.P. genel merkezinin bulunduğu yapının alt katında... Rahatlıkları, yumuşaklıkları, kuytulukları, loşlukları olan bir yer... Güneş ışığının bile insafsızlaştığı şu Ankara'da, yumuşaklıklar, loşluklar, kuytuluklar, gölge gölge okşuyor vatandaşı...

Beşer şaşar... Onun için milletvekilleri Genel Merkez derken... Kat şaşırıyorlar... Her nedense, kulüp derken, genel merkeze yol şaşıran yok!..

Partinin yerini değiştirmeli... Kulübü rahatsız etmesin!.. Çare mi yok dünyada?...

Size öyle geliyorsa öyledir!

Biliyorsunuz, bu Luigi Pirandello'nun bir piyesi...

Ben tiyatroda oyunun üzerinde duramadım bir türlü... Kafama bir düşünce çengel atmıştı... Çengel kötü şey biliyorsunuz, kolay kolay kurtulunmuyor...

Tercümeye tutuluyorum... Muhakkak akıcı bir üslûpla yapılmış, muhakkak konuşmalar tabii ve canlı... Muhakkak renkli bir kalemden çıkmış... Amma ve lâkin burada bir sihirbazlık işi var...

Size öyle geliyorsa, öyledir piyesinden bahs açmak değil niyetim... Bizde birçok tercüme yapılıyor... Çevirdiği lisanı katiyen bilmiyenler tarafından... Tercüme edildiği lisanlardan da eserin, hiçbirini bilmiyenler tarafından... Malûm-u âliniz, tercüme için... O milletvekili albomlarının «yes»i, «no»su, biraz ingilizce bilir'i yetmez!...

Nimet ARZIK

İMAR Müdürü

Adnan Veli

SON zamanlarda Belediye'nin en çok çalışan, en çok yorulan insanı, İmâr Müdürlüğündeki «Atlatma Sekreteri» idi. İmâr Müdürlüğüne işi düşen, daha doğrusu böyle bir felâket uçurumuna istemeden yuvarlanan yurttaşlar, canlarından bezdirilmek için, binbir işkence çarkından geçirildikten sonra, hiçbir çıkış yolu kalmadığını gördükleri zaman, İmâr Müdürünün kapısında soluğu alıyorlardı.

Aslında, İmâr Müdürünün, imâr işleriyle pek alış verişi yoktu.

İşten anlıyan adamın, halkı tırtıklamayı da kolayca başardığı, buna karşılık dürüst adamın da aklı erik olmadığı, Türkiye'deki idare mekanizmasını tanıyan her insan için, bilinen bir gerçekti. Bu gerçeği gören eski Belediye Başkanı Necdet Uğur, imârdaki yolsuzluk şikâyetlerini ve dolayısıyla halkın tırtıklanmasını önlemek için, hukuk işleri müdür yardımcısını, İmâr Müdürlüğüne getirmişti.

Yeni müdür, başına böyle bir devlet kuşu konduğunu haber alır almaz, ilkin biraz şaşırmış, biraz da, namuslu insan sayılmasından duyduğu gururla kibirlenmişti. «Ben bu işlerin hakkından gelemem» demeyi, sırf bu kibir yüzünden kendine yediremediği için, ilk iş olarak, yeni başlıyacağı hizmetin nasıl bir şey olduğunu öğrenmiye yönelmiş, bu sebeple gece geç vakitlere kadar evinde kitapları karıştırmış, imâr kanununu madde madde tekrar okumuş ve üç haftalık çalışma sonunda da, iskân sahası, nâzım plân, bitişik nizam, imâr durumu, proje, 1/500 gibi teknik tâbirlerin, ne demiye geldiğini öğrenmişti. Bunları öğrendikten sonra da, işlerin tıkır tıkır yürüyeceğini umarak, kolalı gömleğini giymiş, pantalonunu ütületmiş, gelip telefonlu masasına Mari Antuvanet'in damadı edasıyla kurulmuştu. Ama, masaya kurulduktan sonra, yeni tâbirler, teknik deyimler, karşısına çıkıvermişti.

Gabari, Röper gibi, kulağının alışık olmadığı sözleri duyunca bocalıyor, o zaman hemen «yâver-Mühendis»lerini yardıma çağırıyordu.

İş sahipleriyle görüşürken, sonraları daha fazla bunaldığı için, bir gün atlatma sekreterini yanına çağırıp, gerekli talimatı verdi.

Sekreter, imâr müdürünü görmiye gelenleri, artık bu talimat çerçevesinde karşılıyordu:

— Müdür beye, kim görüşmek istiyor diyelim efendim?..

— Etyemezler kooperatifinden yüksek mühendis Şadan..

— Peki efendim..

Atlatma sekreteri, kapıyı açıp İmâr Müdürünün yanına giriyordu:

— Beyfendi, Etyemezler Kooperatifinden Yüksek Mühendis Şadan bey sizinle görüşmek istiyor.

— Yüksek Mühendis mi imiş?.. Öyleyse atlat..

— Başüstüne beyfendi..

Atlatma sekreteri, dışarı çıkıp yüksek mühendise sonucu bildiriyordu:

— Müdür bey Nâzım Plân hakkında, Bakanlığa acele bir rapor hazırlıyormuş da, onun için görüşemiyecek..

Biraz sonra kolu çantalı, elinde on altıya katlanmış bir proje ile başka biri geliyordu:

— İmâr Müdürü ile görüşmek istiyorum.

— Kim diyelim efendim?

— Mimar Sedat dersiniz..

— Peki efendim..

Atlatma sekreteri, İmâr Müdürünün odasına giriyordu:

— Mimar Sedat bey sizinle görüşmek istiyor.

— Bu da yüksek mimar mı?

— Alçak mı, yüksek mi, orasını sormadım beyim..

— Boyu nasıl?..

— Uzun..

— Uzunsa yüksek mimardır. Atlat!

Atlatma sekreterinin asli görevi, yavaş yavaş belli olmıya başlamıştı:

— Müdür bey, Kadastrodan Naşit bey sizinle görüşmek istiyor.

— Atlat..

— Müdür bey, Vilâyetten Talha bey..

— Atlat..

— Müdür bey, Kapancılar İnşaat Sitesinden Yüksek mühendis..

— Atlat..

— Denizcilik Bankasından Rüstem bey..

— Atlat..

Atlatma sekreteri, bu işde yavaş yavaş ustalaşmıya başlıyordu. İş sahiplerine, neler neler söylemiyordu:

— Efendim, İmâr Müdürü, şehirde, yeşil sahaların tanzimi hususundaki etüdlerle meşgul..

— Efendim İmâr Müdürü, sahil yolunda inşası düşünülen liman tesisleri için gerekli çalışmaları plânlıyor..

— Efendim, İmâr Müdürü, Piccinato'nun Nâzım plânındaki hataları araştırmakla meşgul..

— Efendim, İmâr Müdürü, Kanalizasyon şebekesinin ıslahı hususundaki raporları inceliyor.

Bu lâfların hepsi de pilâv..

Bir gün, iş sahiplerinden oldukça edepsiz biri, Atlatma sekreterine sokuldu:

— İmâr Müdürünü göreceğim..

— Efendim, İmâr Müdürü, Etiler'in mevzii imâr plânı üstünde..

— Başlarım senin etinden de, budundan da..

Kapıyı açtığı gibi İmâr Müdürünün odasına daldı. Öfkesinden, burnundan soluyordu:

— Müdür bey, dedi. Siz benim apartmanımın, üçüncü katının ortasından Barbaros caddesini nasıl geçirirsiniz?..

Müdür, ilkin afalladı, sonra biraz düşündü:

— Hangi caddeden bahsediyorsunuz?..

— Barbaros caddesinden bahsediyorum Bizim proje, çizildi, tasdiklendi, mühürlendi. Şimdi siz «Yol öyle gitmez. Benim dediğim yerden gider» diyerek, nâzım plândaki yolu, bizim apartmana sokmuşsunuz.. Yol, üçüncü katın yemek odasından geçiyor. Banyo ile hizmetçi odasını da keserek, arka taraftaki yatak odasından dışarı çıkıyor. Apartmanın içinden cadde geçer mi Müdür bey?..

— Amme menfaati için olursa, geçer. .

— Peki, caddeyi, üçüncü kata kadar nasıl çıkaracaksınız?..

— Çıkarırız biz..

— O vakit, apartmanı ben ne yapacağım?..

— Apartmanı beş metre sağa çekersin..

— Nasıl çekerim?..

— Tekerlek takıp çekersin. Artık onu da ben mi öğreteceğim?.. Projeden anlamazsınız, mimari hesaplardan anlamazsınız, teknikten anlamazsınız, üstelik bir de gelip burada kafa şişiriyorsunuz. .

Adam yutkundu:

— Ben o apartmanı hiçbir tarafa çekemem. Siz Barbaros caddesini öte tarafa çekin..

— Nasıl çekelim?..

İnönü: «Benim çizmelerim yok, ama aklım var!» dedi.

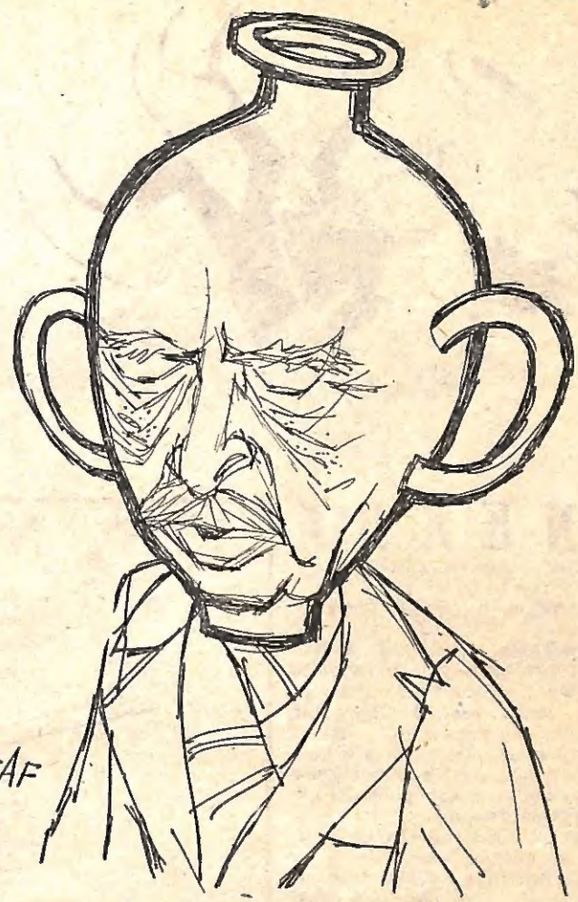

Akıl küpü!

F. Melen — Beş param yok...
Dilenci — Gel beraber dilenelim!

— Caddenin altına karpuz kabuğu koyun. Beş altı tane de çöpçü getirip caddeyi sola doğru itin. Gayet kolay kayar.. Artık onu da ben mi öğreteceğim birader?..

Adam, bir kahkaha atarak odadan çıktı, gitti. İmâr Müdürü, kendi kendine mırıldandı:

— Yârabbi, dedi, delilerle başımız derde girecek..

Öfkeli adam, doğru Reis Muavininin odasına koştu. Reis muavininin atlatma sekreterine:

— Beyfendiyi göreceğim, dedi.

— Göremezsiniz.. Beyfendi toplantıda..

— Ne zaman çıkar toplantıdan?..

— Bu akşam çıkmaz..

— Yarın çıkar mı?..

— Belki çıkar.. Yarın bir telefon edip de sorun..

Adam homurdanarak uzaklaştı. Reis Muavininin atlatma sekreteri, İmâr Müdürünün atlatma sekreterine telefonu açtı:

— Kardeşim, ne diye olur olmaz kimseleri buraya yolluyorsunuz?.. Reis muavini çok kızıyor böyle şeylere..

— Ben yollamadım. Kendisi gelmiş size..

— Kendisi gelmiş olur mu?.. Atlatayduız..

Başka bir iş sahibi de, gene İmâr Müdürünün atlatma sekreterine sokuldu:

— Müdür beyi göreceğim..

— Ne için göreceksiniz?..

— Bizim evin bahçedeki yüz numarasının damına çinko kaplatmak için iki ay önce bir dilekçe vermiştim.

— Dilekçeniz «Durum Odası»na havale edilmiştir. Oradan sorun..

— Durum Odası nerededir?..

— Odacıdan sorun

Adam, odacıya yaklaşıp sordu Öteki de tarif etti:

— «Durum Odası» aşağıki kattadır. Oraya sor. Orada bulamazsan bir kat daha in. Orada «Kurum Odası» vardır. Oraya sor. Orada da bulamazsan bi katr daha in. «Yorum Odası» vardır. Oraya sor. Bulamazsan bir kat daha in, orada «Sorum Odası» vardır. Oraya sor. Orada da bulamazsan «Kayıp aranıyor» diye Hürriyet'e bir küçük ilân ver hemşerim!

Öte yandan Mimarlar Odası, İmâr Müdürünün bu halinden son derece şikâyetçiydi. Mimarlar, dertlerini dinletecek kimseyi bulamıyorlardı. Nihayet son çare olarak, İmâr Müdürlüğünün önünde bir gösteri yapma kararına vardılar. Küçük kartonlar üzerine yazılar yazıp dövizler hazırladılar:

Lâçkadır İmâr,
İmâra Mimar!

* * *

Haritalardaki Röper,
Müdürün elinden öper!

İmâr Müdürü, mimarların kendisine karşı bir gösteri hazırladıklarını duyunca çok telâşlandı. Devlet kuşunu elden kaçırırsa, bir daha da böyle bir kuş ele geçiremezdi. Belediye Başkanına durumu anlatıp, bu gösteriye engel olmasını istiyecekti. Koşa koşa makam odasının bulunduğu bloka geçti. Hususî Kalem'in kapısından içeri girip:

— Fikri Ağabeycığim, dedi. Artık bu işe tahammülüm kalmadı. Reis beyi görüp, halimi arzedeceğim kendisine..

Özel Kalem Müdürü Fikri bey:

— Peki, haber vereyim Başkana, dedi.

Ceketini iliklevip Belediye Başkanının yanına girdi. Kapı aralık kalmıştı. Fikri beyin neler söylediğini İmâr Müdürü duyamadı. Yalnız Belediye Başkanının cevabını işitti:

— Atlat!..

Özel Kalem Müdürünün getireceği cevabı beklemeden kendini koridora attı. Merdivenlere doğru koştu.

Adnan Veli

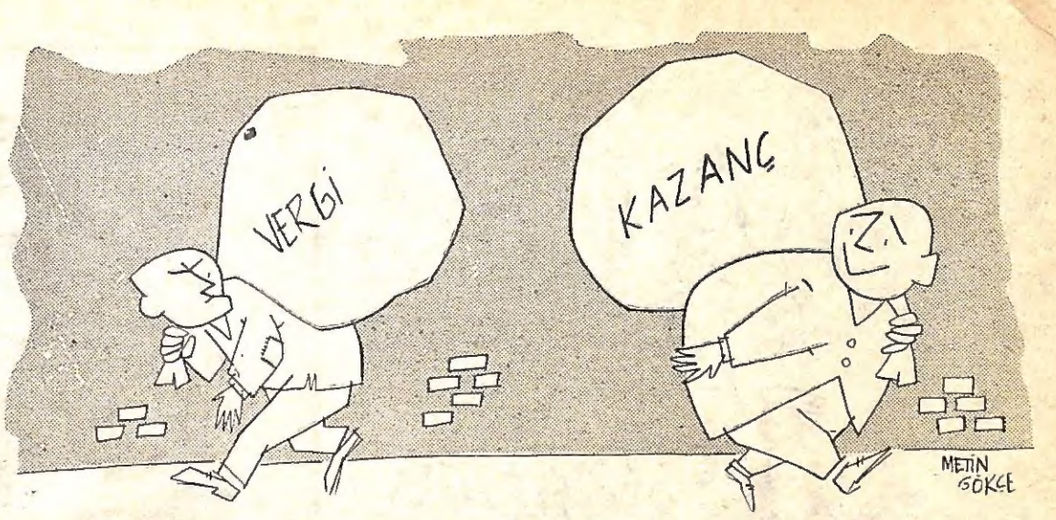

«Kardeş payı»

Pasaj

Reşit AŞÇIOĞLU

İki kelime

İzmir'den verilen bir habere göre, Fuar Hayvanat Bahçesine yeni alınan iki papağanın Türkçe öğrenimi çok uzun sürüyormuş.

Zira papağanlar, geldikleri gündenberi ancak iki kelime öğrenmişler.

İki kelimeden başka bir şey öğrenmemekte haklılar papağanlar. Ne yapsınlar?..

Baksanıza memlekette «Koalisyon Kuruluyor»dan başka konuşulan bir şey yok ki!

* * *

Etiket mecburiyeti!

Maraşlı bekârlar, Belediye Başkanlarına başvurarak, kız babalarının fazla başlık istemeleri yüzünden, evlenemediklerini söylemişler ve narh konmasını talep etmişler.

Bu sadece Anadolu illerimizde değil, han, hamam, apartman, için evlenen büyük şehir hanımlarında da görülen bir haldir.

Bu durum karşısında, madem ki Maraşlı erkekler narh mecburiyeti istemişler, bizim de yetkililerden bir talebimiz var:

Gazetelerimiz, skandal haberlerini verirlerken, iki sözü biribirinden ayırsınlar ve kendilerini birkaç saatliğine satan kızlara «Kiralık Kızlar», kendilerini toptan bir hayat boyu satanlara da «Satılık Kızlar» desinler.

Malûm ya, narh meselesi kadar etiket mecburiyeti de önemlidir!

* * *

1964 modası

Şöhretli «Kiralık Kızlar»dan Christine Keeler ayağına hapishane takunyalarını giymeden önce, biliyorsunuz, şahlanmış bir kadın havasını daha iyi vermek için çizmeleri çekmiş olarak poz poz resimler çektirmişti.

O gün bugün, çizme modası dünyaya yayıldı... Hattâ İstanbul sokakları şimdi çizmeli kadınların istilâsına uğramış gibi.

Fakat ne yazık ki dünyayı çok geriden takip eden muhalefet partilerimiz, bu yeni modanın farkında bile olmadıklarından tutup İnönü'ye:

— Çizmeni giysene, çizmeni giysene... deyip duruyorlar.

Yahu öyle bir devirdeyiz ki, çizmeyi artık erkekler değil kadınlar giyiyorlar.

* * *

Av devri

Son zamanlarda av lâfı fazlaca dolaşmağa başladı ağızlarda...

Politikacılar oy avcılığında... Jandarma eşkıya avında... Halk sinek avcılığında... Öğrenciler bilet karaborsacısı avında...

Bir süre önce yurdumuza gelen yabancı bir heyet, hangi ekonomik devirde yaşadığımızı tesbite çalışıyordu.

Biz, tabiî, henüz sanayi devrine girmemiş olduğumuz için, heyet tarım ekonomisinin hangi safhasına ulaştığımızı araştıracaktır.

Korkarız ki heyet, Türkiyede politikacıların bile avcılıkla geçindiklerini gördükten sonra, bizim için «Bunlar henüz tarım değil, av devrini yaşıyorlar» diyecektir!

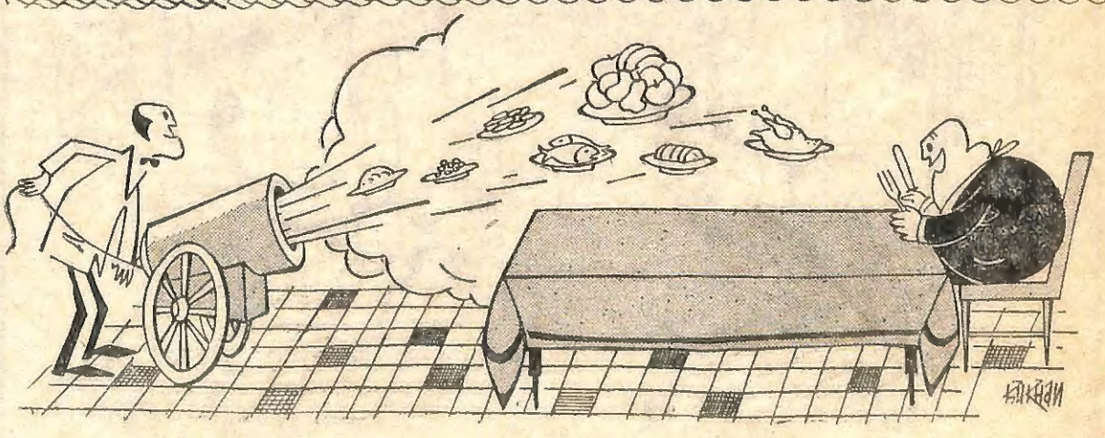

İftar topu!

Kalkınan köyde: gelin alayı!

Zabıta haberi!

Hâkim, dâvacı gazete muharririni göstererek sabıkalıya sordu:

— Neden bu gazeteciyi dövmeğe kalkıştın?

Sabıkalı, etrafına bakınarak:

— Reis bey dedi, iki sene önce bir yerden on bin lira çalmıştım, bu bey gazetesinde benim on beş bin lira çaldığımı yazdı..

Hâkim:

— Bundan ne çıkar?

— Ne mi çıkar hâkim bey, bu haberi karım okuyunca yırtıcı bir hayvan gibi üzerime saldırdı, beş bin liralık farkı ne yaptığımı sormaya başladı.

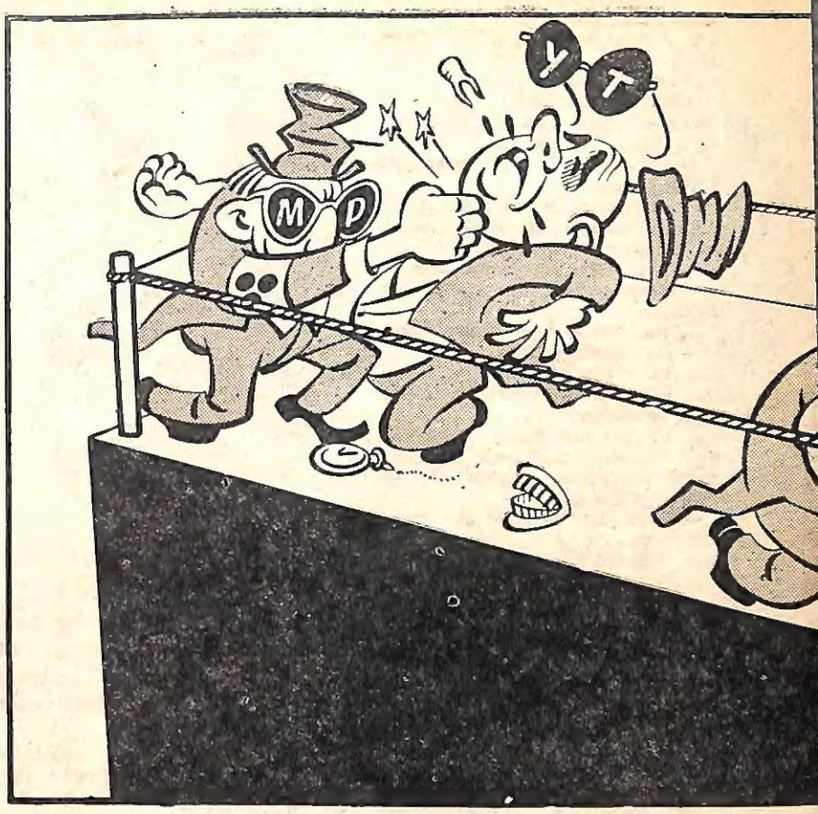

Körd

Balo

Anne, bir balodan dönen kızına sordu:

— Nasıl balo eğlenceli miydi?

Genç kız:

— Nişanlım Rahmi balonun en şen ve sevimli adamı idi. Bu, balonun ne kadar sıkıcı ve soğuk geçtiği hakkında sana bir fikir verebilir.

İlk şey!

İki genç kadın bir toplantıda köşeye çekilmiş erkeklerden bahsediyorlardı.

Biraz hoppa olanı şöyle diyordu:

— Erkeğe bakarken ilk dikkat edeceğim şey, onun bana bakıp bakmadığıdır!

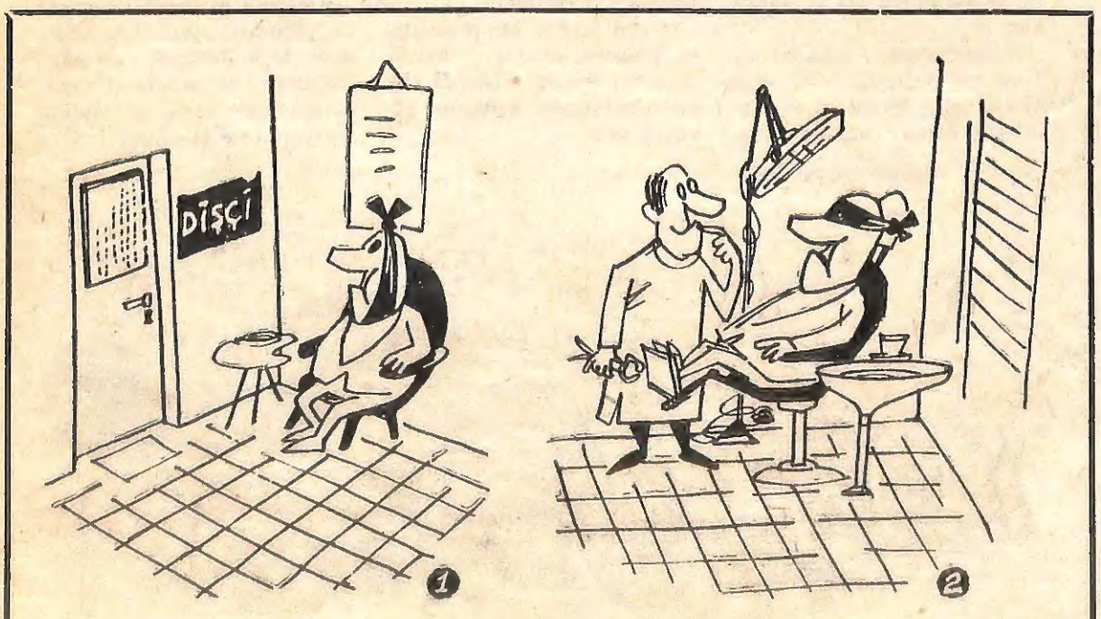

Yazısız

— Anladık, moda ama, bu çizm

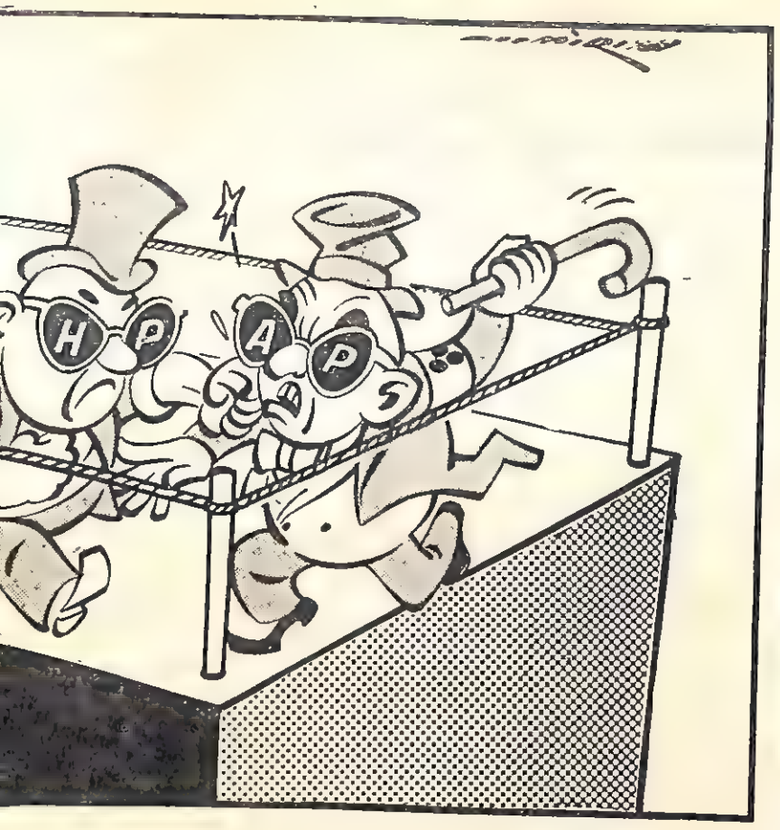

i!

Şarap

Kır gazinosunun önünde bir araba durdu. Bir hafta evvel buraya gelen araba sahibi kapıda duran gazinocuya sordu:

— Geçen hafta içtiğim o şaraptan hâlâ var mı sizde?.

Gazinocu gururlu bir tavırla:

— Tabiî var efendim, dedi.

Araba sahibi suratını ekşitti ve:

— Peki, ne zaman o şarabı tüketirseniz o zaman gelirim!. Diyerek arabasını sürdü..

ro için hiç pratik değil!..

— Talihsiz kızım... Tam gecelerin kısalmaya başladığı zaman gelin oluyor!.

Manzara!

Yeni aldığı araba ile Anadoluya seyahate çıkmıştı. Güneş batarken göle bakan yüksekçe bir yerde durarak önünde serilen muhteşem manzarayı seyre daldı.

Biraz sonra yanına gelen köylüye döndü:

— Aman sizin burası ne kadar güzel!. Herhalde sen de buradan gurubu seyretmeye geldin?

Köylü safiyetle cevap verdi:

— Hayır hemşerim ben senin tomofili seyretmeye geldim!.

Öğrenciler ders seçiminde serbest bırakılacak. — Gazeteler —

— Gördüğünüz gibi müdür bey bütün talebeler dans dersini seçmişler!..

— Sen biraz dinlen Leylâcığım Neclâ gelsin!

MÜJDE!

Bir sigorta memuru, kapıyı çaldı, çıkan kadına:
— Müjde, dedi, kocanız bir tren kazasında elli bin lira kazandı.

(Reklâmcılık: 5775—18)

Papazın Oğlu

Dün bana, hiç de önemli olmayan, tanımadığım bir genci gösterdiler:

— Bunu görüyor musun? Papazın oğludur!

— Peki, ne olmuş? Dünyada papaz çok, papaz çocukları ise onlardan daha da çok..

Fakat anlaşılan bu işte, olağanüstü bir şey vardı.

— Ama, bu papaz oğlu, diğer papaz oğullarına benzemez. Mûcize bir çocuktur bu...

Ve bana, mûcizenin nasıl olduğunu anlattılar: Efendim, papaz - ki buna geçici olarak çocuğun babası adını vereceğiz - bundan on altı yıl kadar önce, karın nahiyesinden önemli bir ameliyat geçirmek üzere Atina'ya gelmişti. Derhal bir kliniğe yattı ve devrin en iyi operatörü tarafından yapılan ameliyat çok başarılı oldu. Kloroformdan henüz baygın olan papaz yatağına kaldırıldı ve orada kendine gelsin diye bırakıldı. Fakat, klinikteki yardımcılar, muhakkak ki şeytan tarafından tahrik edildikleri için, Kadir-i Mutlak'ın kuluna zararsız bir oyun oynamağa karar verdiler. Ayni gün, günahkâr bir kadın, memnu bir aşkın meyvası olarak, ayni klinikte bir erkek çocuğu dünyaya getirmişti. Çocuğun kreşe gönderilmesini de rica etmiş bulunuyordu. Fakat, zararsız yardımcılar, şartların uygunluğundan faydalanarak, çocuğu aldılar ve itina ile papazın örtüleri altına yerleştirdiler. Papaz uyandığı zaman, gerçeğe uymağa çalışarak etrafına şaşkın gözlerle baktı.

Yanında duran yardımcılardan biri, gûya tesadüfen imiş gibi nabzını yokladı. Ötekiler biraz ötede, sonucunu düşünmelerine imkân olmayan şakanın gidişatını gözetlemekte idi.

Papaz üzgün bir halde sordu:

— Ameliyat nasıl geçti oğlum? Başarılı oldu mu?

— Mükemmel! Ve senin içinden ne çıkardığımızı bir görsen...

— Ne çıkardınız, oğlum?

Merhametsiz doktor taslağı, yatağın örtülerini kaldırdı ve papazın gözleri, sevimli bir sesle ağlamağa başlayan çocukla karşılaştı.

Üç defa istavroz çıkaran papaz bağırdı:

— İsâ efendimiz! İçimde bu mu vardı?

Ve büyük vücudu titremeğe başladı.

Şeytan'ın âleti onu hemen yatıştırdı:

— Hayret etme, papazım! Bunlar ara sıra olan şeylerdir. Nadirdir ama olur. Tıpta seninki gibi birçok örnekler vardır.

Papaz kekeledi:

— Hikmetinin sırları bilinmez, gizlidir Tanrı'm! Ne diyeyim ben de, oğlum? Tanrı'nın dileği imiş bu! Anlaşılan, merhameti büyük, Sarra gibi ihtiyar ve kısır olan papaz karısının bana çocuk yapmadığını gördü de dualarını kabul etti ve onun karnını takdis edeceğine benimkini etti. Ne yapmam gerek? Şükranla kabul etmeliyim, Tanrı'nın armağanını. Tanrı vergisi bu! Adı kutsal olsun! Gökten gelen her armağan noksansız olurmuş...

Fakat, çocuk ağlıyarak yiyecek istiyordu.

Papaz çocuğuna acıyarak içini çekti:

— Şimdi nasıl besliyeceğim onu? Tanrı karnımı takdis etti ama, memelerimi de takdis etmek lûtfunda bulunmadı. Nasıl besliyeceğim zavallıyı?

Yardımcı ona hal çaresini bildirdi:

— Seni üzen bu mu? dedi. Biberon ile besliyeceksin, papazım. Hayırlısiyle köye vardığın zaman da, ona bir sütanne tutarsın..

Papaz, onbeş gün sonra Tanrı'nın armağanını da beraberinde taşıyarak memleketine döndü. Evine varınca, mûcizeyi kendisine bir sır olarak açıkladığı karısı, olayı kutladı ve köylüler çocuğu olmayan papazın onu kreşten aldığını öğrenirken, çocuğun beslenmesi işini üzerine aldı.

Küçük çocuk, hayali ana-babasının taparcasına sevgisi sayesinde gelişti, güzelleşti ve kıskanılacak değerde bir delikanlı oldu. Bu arada papazın karısı ölmüştü. Ama, papaz da ölümsüz değildi. Kötü bir kış günü hastalandı ve sonunun geldiğini anlıyarak, çocuğuna doğuşundaki mûcizeyi anlatmağa karar verdi. Onu, yatmakta olduğu ölüm döşeğinin yanına çağırdı, takdis etti ve heyecandan ağlıyarak dedi ki:

— Oğlum, ben ölüyorum. Fakat, ölmeden önce sana açıklanacak büyük bir sırrım var. Şunu bil ki oğlum, ben senin baban değilim...

Çocuk, anasının hâtırası gıyabında korkunç bir sır işiteceğini umarak üzüntü ile sordu:

— Peki?

Papaz hıçkırıklar içinde kekeledi:

— Ben senin.... ananım!..

Ve can verdi.

Şimdi, ben korkarım ki, bu hayret verici hikâyeyi bana anlatan dostum, mûcize olarak tanıttığı yoldan geçen delikanlıya, herhangi bir unutulmuş, eski fıkrayı yakıştırmıştı. Fakat, burada benim, söylediklerinin doğruluğuna itiraz etmem bahis konusu olamaz. İnsanın, doğru olmasalar bile güzel şeylere inanması, çirkin ve anlamsız olan doğru şeylere inanmasından daha güzeldir.

Pavlos Nirvana'dan:
Ahmet ANGIN

Eski Defterlerden

RAMAZAN ŞAKALARI

Bektaşi'nin tavsiyesi

RAMAZANDAN bir gün evvel, akşam üstü bekçiler, davulla mağfiret ayını ilân ederlerken bir kahvenin önünde oruç ve namazla alâkası olmıyan biriyle alay ediyorlarmış:

— Ee Hasan efendi, işte Ramazan geldi, yarın oruç var ya inşallah!

— Tabiî, ben zaten her sene Ramazanda bir gün başından bir gün de sonundan tutarak ortasını dostlarıma bırakırım!

Bu esnada oradan geçmekte olan bir Bektaşi:

— Be mübarek adam, bari bir gün de ortasından tut, üç olsun da, belki ahrette icap ederse önüne bir sıfır kor, herkesle beraber olursun!.. Der.

—⊙—

Hocanın kurnazlığı

HOCANIN biri, her sene bir paşanın konağına iftara gider ve yemekten sonra belirli olarak beş lira diş kirası alırmış.. Bir sene yine mezkûr hoca paşanın konağına iftara gitmiş ve yemekten sonra âdet üzere paşayı etekleyip dışarıya çıkmış.. Biraz sonra paşa ağasını çağırıp:

— Ahmet ağa demiş, al şu beş lirayı götür dışarıda bekleyen hoca efendiye ver!

Ağa, peki efendim diyip beş lirayı almış. Fakat ağa, o sene konağa yeni geldiği ve hocanın her sene iftara gelip beş lira aldığını bilmediği için, sofada bekleyen hocanın avucuna iki lira sıkıştırıp:

— Haydi hocam, güle, güle! Demiş..

Hoca gayet kurnazmış, derhal işi çakmış ve hemen güler yüzle:

— Oh, oh memnun oldum, paşa efenmizin bu lûtfu hiç aklımda bile yoktu, şimdi bu ikramın üzerine gidip kendisine bir teşekkür edeyim!.

Diye oda kapısına doğru yürümüş... Ağa şaşırmış, meselenin meydana çıkacağından korkarak:

— Hocam, demiş, şimdi paşanın yanına girmek olmaz. Zira yanında ağır misafirleri vardır, başka vakit gelir teşekkür edersin!.. Al ben sana bir lira daha vereyim de git!

— Aman efendim, nasıl olur? Paşamdan iki, ağamdan bir ki, ceman üç oldu, herhalde bu lûtfun teşekkürünü eda etmek bana farzdır.

Bu sefer ağa büsbütün şaşırmış, meselenin mutlaka anlaşılacağından korkarak elini cebine sokup iki lira daha çıkararak:

— Olmaz hoca, burada oturduğuna belki paşa darılır, al sana kesemden iki lira daha vereyim de git!.. Demiş.. Ve o zaman hoca müsterih bir halde ayağa kalkıp:

— Eyvallah azizim, işte şimdi bizim âdet tamam oldu, allahaısmarladık, diyerek çıkıp gitmiştir.

—⊙—

Fasulyeli teravih

KOCA karının biri teravihi kılarken boyuna şaşırır, kâh eksik, kâh fazla kılarmış, nihayet buna bir çare bulmuş, her gece namaza dururken sağ tarafına bir avuç fasulye koyar ve her iki rekâtta bir selâm verdikçe iki fasulye alıp sol tarafına koyarmış.. Fakat kocakarının haşarı, muzip torunu küçük Cemal, rahat durmaz, zavallı kadıncağız, secdeye yatınca hemen soldaki fasulyeleri alıp tekrar sağa geçer, ve hanım ninesine kırk, elli, hattâ altmış rekât namaz kıldırırmış..

Bir gece yine böyle koca karı, altmış, yetmiş rekât kadar namaz kıldıktan sonra tehiyatta oğlu sormuş:

— Anneciğim, bu ne bitmez teravih böyle?. Sahur yaklaştı sen hâlâ namaz kılıyorsun?

Kocakarı da şu cevabı vermiş:

— Oğlum, bu sefer aldığın fasulye gayet bereketliymiş, bir türlü bitmek, tükenmek bilmiyor!

— Son günlerde İstanbul'da başıboş gezenler artıyormuş, doğru mu?

— Doğrudur... Bak, baldırı çıplaklar ne kadar çoğaldı?

Ramazan Şarkısı

Sevgilim, acı bana biraz merhamet eyle,
Beni bir akşam olsun iftara dâvet eyle:
Sonra dilimden kurtul, nefes al, rahat eyle!.
Sevgilim, acı bana biraz merhamet eyle!

* * *

Korkma, ben boğazıma düşkün değilim fazla,
Hemen doyar, kalkarım ya bir kuzu, ya kazla!
Pilâv fazla gelirse, eritirim namazla!
Beni bir akşam olsun iftara dâvet eyle!.

Kibarlık!

— Ne bekliyorsun?.. Şunları alsana!..

— Daha otomobilim gelmedi!...

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

YANBASTI FETTAH PAŞA ZADE SARSAK MECDİ BEY'İN KÖŞKÜ

Haaa, anladım, siz Sarsak Mecdi Bey merhumun hanımı olan Betül'ü arıyorsunuz. Vallahi şimdi nerelerdedir bilemiyorum. Yanbastı Fettah Paşa'nın köşkü satıldıktan sonra bir daha Betül Hanım'ı hiç görmedim evlâdım. Betül diye ararsanız biraz zor bulursunuz; siz onu Tatlı Betüş diye arıyacaksınız. O zamanlar sosyetede Lokum Betül yahut Tatlı Betüş diye tanınırdı. Çünkü birkaç tane Betül olduğundan, birbirinden ayırmak için Sarsak Mecdi Bey'in karısına Lokum Betüş derlerdi. Sebebi de, şimdi seks bombası dedikleri tip var ya, işte o cinsten, gayetle albenisi olan, yumuşak ve balıketinde bir kadındır. Sarsak Mecdi Bey'in dostu olan yabancılar ve daha çok Amerikalılar Betül'e Türk Lokumu derlermiş de, ondan adı Lokum Betül kalmış. Benim fazla bir malûmatım yok bu hususta... Merhum Sarsak Mecdi arkadaşımdı da, ordan tanırım biraz Betül Hanımı... Şimdi kendisini nerde bulabileceğinizi bilemem. Demek akrabanız oluyor... Yaaa! Vallahi ne diyeyim bilmem ki, adresini bileni hiç hatırlamıyorum. Zaten ben de yıllar var görmedim. Hakkında bilgi mi istiyorsunuz? Benim Mecdi'yle evlenmesinden başka onun hakkında hiçbir bildiğim yoktur. Zaten evlilikleri de altı ay sürdü sürmedi, zavallı Mecdi gümbürdedi gitti... Anlatayım ama, nasıl anlatayım yavrum, akrabam diyorsun... Zararı yok, anlatayım mı? Peki öyleyse.

Hangi padişahın pek iyi bilemiyorum, artık hangisininse, diyelim Sultan İkinci bilmemkim'in, Yanbastı Fettah Paşa namıyla maruf bir Başmabeyincisi varmış. Yanbastı Fettah Paşa Başmabeyinci ama devletin her işi ondan sorulurmuş. İtalya ile Padişahın arasını bulan oymuş; sonra İtalya ile ticarî ve siyasî münasebetleri o kadar iyi yoluna koymuş ki, İtalyanlar da «Biz de eğer insansak bu iyiliğin altında kalmayız» diye o zaman kendi gazetelerine yazmışlar. İtalyan Kralı da Yanbastı Fettah Paşa'ya İtalya'nın en yüksek nişanını göndermiş. Nişan merasiminde İtalyan sefiri Yanbastı Fettah Paşa'ya, iki memleket arasında kurduğu iyi münasebetler için yüzde on komisyona razı olup olmıyacağını sorunca, gayetle namuslu bir adam olan Fettah Paşa «Siz beni galiba bizim Hariciye Nazırı sandınız» diye bozarak yüzde ona katiyyen tenezzül etmiyeceğini sezdirmiş. Paşanın konağındaki bir ziyafette İtalyan elçisi pazarlığa oturmak isteyince de «Katiyyen pazarlık istemem. Almanlar yüzde kırk verdikleri halde güzel hatırınız için ben sizi tercih ettim. Sonunda bana böyle mi yapacaktınız? Çok teessüf ederim; bu gibi sözler hissiyat-ı vatanperveranemi rencide eder, katiyyen hazmedemem!..» diye bağırarak sefiri iyice bozmuş. İtalyan sefiriyle Fettah Paşa arasındaki bu konuşma, Fettah Paşa'nın konağındaki ziyafet masasında geçiyormuş. Paşa sözünün sonunda İtalyan sefirine «Hazmedemem!» diye bağırınca, karşısında elpençe duran sofracıbaşı koşup, hep böyle zamanlarda yaptığı gibi, bir şişe karbonatı getirip «Buyrun Paşam!» diye uzatmış.

Yanbastı Fettah Paşa avucuna boşalttığı karbonatı bir bardak suyla içtikten sonra geğirmeye başlayınca bir yandan «estağfurullah» çeker, bir yandan da İtalyan sefirine,

— Affedersiniz ekselâns, sinirlenince hep böyle olurum; hissiyat-ı milliyem galeyana gelince midemde de galeyan başlıyor... demiş.

Siz gençler maalesef tarihimizin bu taraflarını bilmezsiniz. İsminiz neydi sizin? Mahmut... Mahmut Bey oğlum, eskiden gayet celâletli paşalarımız vardı; ben de bir kısmına yetişmişimdir. Koca bir İtalyan sefirine böyle bir lâf söylemek ne demek? Sonra Mahmut Bey oğlum, Yanbastı Fettah Paşa ziyafet sofrasında İtalyan sefir-i kebirini kalp beşlik gibi bozarken, yanında da İtalya'nın şark işleri mütehassısı bulunuyormuş. Bu mütehassıs, Yanbastı Paşa'nın bu jestinden ne demek istediğini derhal anlıyarak sefirin kulağına eğilip bir şeyler fısıldamış. Sefir de gülümsiyerek tercümanına «Sorunuz bakalım: yüzde on hakları baki kalmak şartıyla, Paşa Hazretleri arsalarından hangisi üstünde bir köşk kurulursa memnun kalırlar?» demiş. Yanbastı Fettah Paşa da, oğlu Sarsak Mecdi'ye kaldığını söylediğim köşk var ya, işte o köşkün yerini tarif edip «O arsa münasiptir» demiş. İtalyanlar sonradan bir de tahkik etmişler ki, Yanbastı Fettah Paşa'nın tarif ettiği arsa kendisinin değil... Tabii mecbur olmuşlar, evvelâ arsayı satın alıp sonra da üstüne köşkü yapmaya... Bak oğlum bak, sen o zamanki siyaset adamlarımızın ferasetine bak... İşte siyaset diye ben buna derim; Paşa enayi mi kendi arsalarından birini söylesin. Heriflere hem en güzel yerdeki pahalı arsayı aldırtıyor, hem de üstüne köşk kurdurtuyor. Üstelik o arsa da ikinci harem ininmiş. Yani anlıyacağınız efendi oğlum, siz şu siyasete bakın, Yanbastı Fettah Paşa karısının üstünde olan kendi arsasını parasını İtalyanlara verdirterek yine kendi alıyor. O zamanın insanları başkaymış... Şimdi bizde Yanbastı Fettah Paşa gibi birkaç paşa olsa, bak o zaman gör. Evet var, şimdi de var ama ne de olsa eskileri başka... Bugünküler eskilerin eline su dökemezler.

Evet, biliyorum, siz Betül hanım hakkında malûmat almak, izini bulmak istiyorsunuz. Ben de size onun için anlatıyorum ya bunları... Çünkü merhum Sarsak Mecdi'yle Lokum Betül'ün evlenmelerinde ve hattâ Mecdi'nin ölümünde bu köşkün çok mühim rolü vardır.

Uzatmıyalım efendim, İtalyanlar evvelâ arsayı Yanbastı Fettah Paşa'nın ikinci harem inden Paşa namına satın alıp, sonra da üstüne köşkü kuruyorlar ve köşkün altın anahtarını Başmabeyinciye teslim ediyorlar. Siz Yanbastı Fettah Paşa Köşkünü bilir misiniz? Demek bilmiyorsunuz... Mutlaka gidip görün; zaten Betül Hanım'ın izini bulmak için nasıl olsa köşke gideceksiniz ya... Dillere destan bir köşktür evlâdım. Allah sizi inandırsın, helâ taşlarına, mermerlerine, fayanslarına ve aynalarına kadar her bir şeyi İtalya'dan getirilmiş. Hattâ o zaman bizde alafranga kiremit imal edilmediğinden, köşkün kiremitleri bile İtalya'dan getirilmiş. Tavanları ve duvarları kâmilen yağlı boya nakış, resim ve altın yaldızlı tezyinattır ve bunları da İtalya'dan getirtilen nakkaşlarla ressamlar tezyin etmişler. Sarsak Mecdi, nur içinde yatsın, benim çocukluk arkadaşım olduğundan köşkü gayet iyi bilirim... Hey gidi günler, hayatım bu köşkte geçti evlâdım. Evet şimdi de zamanın ekâbiri gayet muazzam ve saraylar misali binalar, iş hanları inşa ettiriyorlar velâkin kendi paralarıyla yaptırıyorlar. Anlattığım tarihin büyükleriyse, milletin on parasına dokunmaz ve bir siyaset dolabı çevirerek kendi köşklerini ecnebilere yaptırtırlardı; nur içinde yatsınlar... Helâsının taşları bile halis İtalyan mermeri, renkli mermerler... İtimat ediniz oğlum, insan o mermerlere şey'etmeye kıyamazdı. Hattâ, sonradan İtalya'yla münasebetlerimiz bozulunca, Yanbastı Fettah Paşa gazaba gelirmiş de, affedersiniz, «Ben böyle dostluğun da, anlaşmanın da içine!..» diye kızarak taşları İtalya'dan getirtilen helâya sık sık koşar, hırsını aldıktan sonra ancak teskin olurmuş. Ben tanıyamadım, velâkin çok vatanperver bir zat imiş; Allah gani gani rahmet eylesin...

Anlatıyorum evlâdım, ben de size Betül Hanım'ı anlatacağım

Hastanelerde boş yatak bulunmuyor. — Gazeteler —

— Aha biz yatağımızla geldik, tohtur bey!.

da ondan bu teferruata girdim. Köşk çok mühimdir de, bilmeniz lâzım... Bizim Sarsak Mecdi, Yanbastı Fettah Paşa'nın torunudur. Pederi gayetle silik bir zat olduğundan ismi anılmaz ve Mecdi bu yüzden Yanbastı Fettah Paşazade namiyle anılırdı. Mecdi, Yanbastı Fettah Paşa'nın hayatta kalan tek varisiydi ve bu yüzden pek kederliydi, çünkü kendisine dedesi merhum Yanbastı Fettah Paşa'dan kalan mirası bitirmeye uğraşmaktan, hayatında bir saat bile bir işte çalışmaya vakit ve imkân bulamamıştı. Bana daima «Beni mahveden o dedem olacak Yanbastı denilen heriftir... Miras bıraktığı serveti bir türlü bitiremiyorum ki, ben de bir işgüç sahibi olayım da, isterse üç kuruş olsun, kendi emeğimle geçineyim» derdi. Zavallı Mecdi çok muztaripti, bütün hayatında çalışarak on para kazanmadığı için çocuk ruhlarak kalmıştı. En büyük kederi de, Yanbastı Fettah Paşa'dan kalan mirası bitiremeden ölmesi korkusuydu. Bu mirasın dibine darı ekmek için bütün gayretiyle çalıştı zavallı. Yiyor içiyor, yedirip içiriyor, harvurup harman savuruoyr, yine de bir türlü Yanbastı Fettah Paşa'nın bıraktıklarını tüketemiyordu. Tükenecek gibi mal-mülk değildi ki oğlum... Ben gözlerimle gördüm, koskoca kalın bir ciltli matbu kitap vardı ve bu cildin üzerinde yaldızla şöyle yazılmıştı: «Başmabeyinci Fettah Paşa Hazretlerinin hafidi Mecdi Efendi hazretlerine bâtapu tesçil edilen çiftlikât»

Çiftlik değil evlâdım, çiftlikât... Bu kitabın içinde kırktan fazla çiftliğin tapu kaydına göre mahalli ve hudutları tarif ediliyordu ki, o çiftliklerden beheri sonradan onbeş-yirmi çiftlik haline getirildi. Ya o hanlar, apartmanlar, hamamlar, dükkânlar... Hiçbir zaman Sarsak Mecdi'nin tek apartmanı yoktu, içine beş mahalle genişliğinde on-onbeş apartmanı alan adaların sahibiydi. Satmakla bitirilecek gibi değil, durmadan satsan ve mezada çıkarıp durmadan «Sattım, sattım!..» diye bağırsan yine bir adamın ömrü yetmez. Zavallı Mecdi neler çekti... Bana kaç defa «Geriye mal bırakır da ölürsem, gözlerim açık gidecek» demiştir.

«Ooooh, Allahıma bin şükür, artık on parasız kaldım...» diye

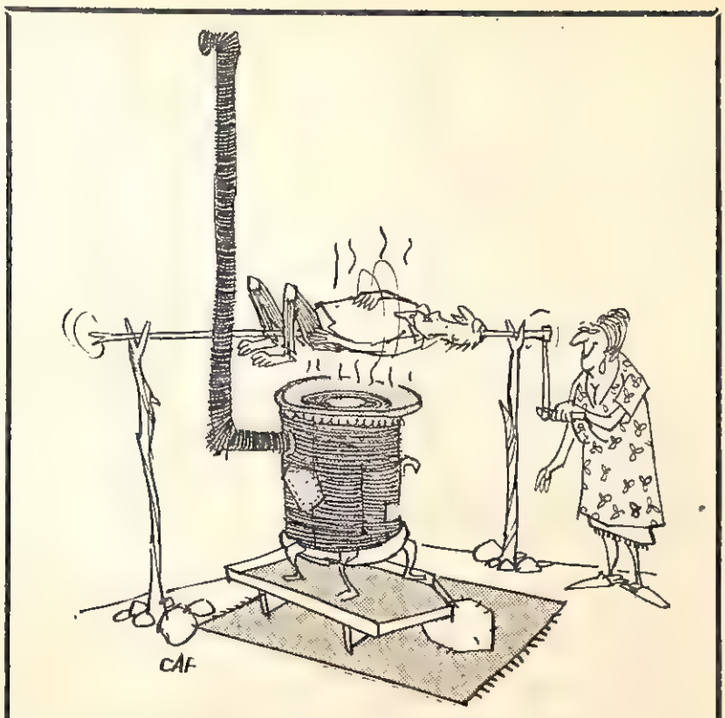

— Çevir karıcığım çevir.. Her yanım kebap olsun!

sevincinden göbek attığı gecenin sabahında avukatlarından biri gelir «Müjde Mecdi Bey, iki çiftliğiniz daha olduğunu keşfettim, altıyüzbin lira veriyorlar, satalım mı?» diye sorardı. Ben kaç defa şahit olmuşumdur, avukatına şöyle bağırırdı: «Yahu sen avukat mısın, çiftlik kâşifi mi? Bu çiftlikleri, hanları, evleri, apartmanları nerden bulup bulup çıkarıyorsun? Yeter yahu... Daha ne dikilmiş duruyorsun karşımda, çabuk sat da gel şunları da kurtulayım be...»

Fakat kurtulamazdı; avukatlarından biri yine bir yerlerden bulur buluşturur, beş-altı apartman, ya da birkaç çiftlik ortaya çıkarırdı.

Nasıl para yerdi bilir misiniz, anlatsam aklınız durur. Bir bölük maaşlı dalkavuğundan başka amatör dalkavukları da vardı. Her akşam bir eğlence yerine, lüks otellerden birinin paviyonuna veya gazinoya gidilirdi. Ne günler yaşadık, barların, gazinoların dili olsa da anlatsa... Sarsak Mecdi parayı savurur saçardı. Yenilip içildikten sonra vakit gece yarısını az geçti mi Mecdi «Orkestra arkamızdan gelsin!..» derdi. Biz otomobillere binerdik, altı, yedi, bazan on otomobil... Gazinonun orkestrası da otomobillerin önüne geçer, çalmaya devam eder, Beyoğlu caddesinden böylece geçerdik. O zamanlar iyiydi, ne şimdiki gibi trafik mirafik vardı, ne de araba otomobil deresi... Ordan başka bir otele giderdik. Oranın cazbant takımı da bizim otomobil kafilesinin arkasına takılırdı; önde bir caz, arkada bir caz takımı... Hattâ bir keresinde piyanoyu da faytona yüklettirmişti de meşhur piyanist Aleksiyef Efendi yol boyunca piyano çalmıştı. Oraya buraya uğraya uğraya incesaz takımı, cazbant takımı, hep beraber ya Bentler'e, ya Belgrat ormanına, yahut Sulukule'ye gidilirdi. Sabaha karşı Sarsak Mecdi iyice coşar, Sulukeleli çingene oyuncuların arasına katılıp «Dedem Yanbastı Fettah Paşa'nın ruhu şad olsun!..» diye göbek atardı. Sabah olunca da bir hamamı kapatırdı, hamamın göbek taşında sızar kalırdık.

Evlâdım, insan böylesine para yer de yine parasını bitiremezse kızmaz da ne yapar?

Lâf lâfı açıyor; bir köpeği vardı rahmetlinin, çok severdi. Köpek günün birinde ölünce Sarsak Mecdi öyle müteessir oldu ki, köpeğin cesedini gömdürdüğü günün gecesi «Bu gece Beyoğlu matem tutmalı» diyerek, Beyoğlu'ndaki bütün barları, gazinoları, meyhaneleri ve affedersiniz bütün genelevleri parasını verip kendi namına kapattırdı. Sarsak Mecdi'den büyük menfaatleri olduğundan herifler kapamaya mecbur; çünkü Sarsak Mecdi yalnız on gün için ortalıktan çekilse hepsinin de kârlarına kesat girecek... Hattâ hiç unutmam, içkili ve sazlı gazinolardan birinin sahibi, köpeğin ölümü yüzünden gazinoyu kapattığı bilinmesin, müşterisi darılıp dağılmasın diye, şöyle bir levha yazdırıp kapısının üstüne astırmıştı: «Çok sevdiğimiz aile büyüğümüzün vefatı münasebetiyle bu gece gazinomuzun kapalı bulunduğunu muhterem müşterilerimize arzederiz.»

Sarsak Mecdi bu ilândan o kadar memnun kaldı ki, gazinonun sahibine bir aylık kazancı ne olduğunu sorarak, parayı derhal verdi. Rahmetli çok iyi kalpliydi ve sevap işlemekten, hayır yapmaktan, fakir fukaranın gönlünü almaktan hiç geri kalmazdı. Kaç kere şahit olmuşumdur, otomobille giderken, yol kenarında pinekliyen, köyden yeni gelmiş işsiz ameleleri toplayıp «Ulan bu gece bendensiniz...» deyip eğlensinler diye götürüp Abanoz sokağındaki evlere bırakmış ve gecelik paralarını mamalara peşin ödemiştir. Yani diyeceğim şu ki, merhum çok hayırperverdi ve fakir fukaranın gönlünü hoş etmesini pek severdi, nur içinde yatsın...

Kendine ve avukatlarına kalsa mirasını yiyip bitiremezdi ya, yine dua etsin Lokum Betül'e... Betüş olmasaydı, o mirası imkânı yok, başka hiç kimse bitiremezdi. Aşkolsun Betüş'e... Kendi yok Allahı var, nemelâzım yaman kadındı ve gayetle hovardaydı. Sizin akrabanız oluyor, değil mi? Hiç görmediniz mi? Yaaa, vah vah... Görülecek kadındı. Şimdi kimbilir nerelerdedir... Mirasını tüketmesi için, doğrusu, Sarsak Mecdi'ye çok yardım etti, yoksa o mal-mülk, o para imkânı yok bitmezdi. Belki bunları size anlatmak doğru değil, ne de olsa akrabasısınız, ama siz öğrenmek için ısrar ediyorsunuz da ondan anlatıyorum.

(Devamı var)

Almanya'ya giden işçilerimiz dönüşte otomobil getiriyorlar. (Gazeteler)

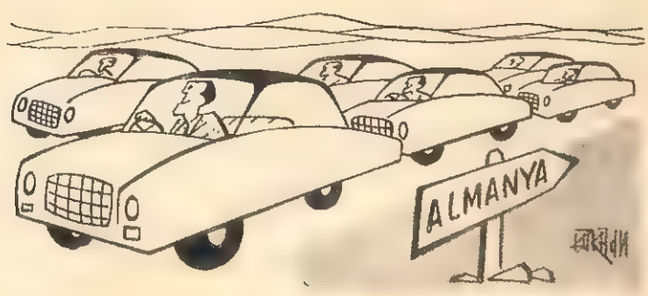

Yaslı gittim ..... Şen geldim!..

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

8

ALLAH ALLAH ... BAK GAZETEDE NE YAZIYOR MAHMUT ... HEY SANA SÖYLÜYORUM ... YİNE DALMIŞ, TOTO ÇETVELİ Mİ DOLDURUYORSUN ORADA ?

NE TOTOSU ABİCİM ... TOTO BİLİYORSUN HAFTADA BİR DOLDURULUR. HEM ŞİMDİ YAZ-MAÇ YOK. FIRSATTAN İSTİFADE KİTAP OKUYORUM. KÜLTÜR MESELESİ ...

SEVSİNLER ... YİNE POLİS ROMANI DEĞİL Mİ ?... İNAT İÇİN KATİLİN KİM OLDUĞUNU SÖYLİYEYİM Mİ BAY KÜLTÜR?.

AMAN ABİ ... GÖZÜNÜ SEVEYİM ... EN HEYECANLI YERİNDEYİM. KIYMA BANA ... HEM ŞEN "BAK GAZETE NE YAZIYOR" DİYORDUN ... NE YAZIYORMUŞ ?

BÖYLESİNE HİÇ RASTLAMAMIŞTIM. BAK ŞU İLÂNDA NE YAZIYOR ? "GERİ KALMIŞ İZDİVAÇ SEBEBİYLE SATILIK GELİN ESVABI." TELEFON NUMARASI DA VERMİŞLER. ADRES YOK.

HAY ALLAH ... BEN DE ÖNEMLİ BİR ŞEY ZANNETMİŞTİM... BİZE NE ?...

BENİM İÇİN İKİ BAKIMDAN ÖNEMLİ BİRŞEY BU ... İLKİ, PEK YAKINDA BİR GELİN ESVABINA İHTİYACIM OLACAK ... DİĞERİ, ŞU İZDİVAÇ NEDEN GERİ KALMIŞ ACABA ?

HANİ BİR FIKRA VARDIR ... KIZIN HİÇ KUSURU YOKMUŞ ... GÜZELMİŞ, ZENGİNMİŞ AMA BİRAZCIK GÉBEYMİŞ ...

ELÂLEMİN KIZINA İFTİRA ETME. ZAVALLI, UĞRADIĞI HAYAL KIRIKLIĞI YÜZÜNDEN KİMBİLİR NE KADAR ÜZGÜNDÜR. BELKİ DE AĞLIYORDUR ŞU ANDA. BÜTÜN KABAHAT ERKEKTEDİR BELKİ DE ?..

ABİ, BİRAZ DAHA GAYRET EDERSEN BENİ DE AĞLATACAKSIN.

EVLİLİĞİN ARİFESİNDE NE HAYALLER KURMUŞTUR KİMBİLİR KIZCAĞIZ ?... FAKAT SONRA BİRDENBİRE ... ÇOK TESİR ETTİ BU İLÂN BANA MAMUT ...

İSTEDİĞİN İDDİAYA GİRERİM ABİ ... KABAHAT KADINDA DEĞİLSE BANA DA MAHMUT CİVELEK DEMESİNLER.

DEVAMI VAR

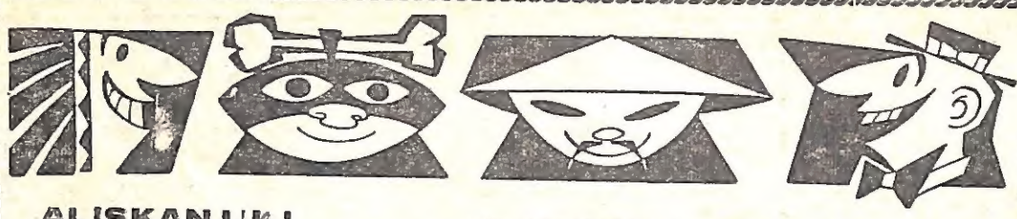

MİLLETLER GÜLÜYOR

ALIŞKANLIK!

Jacques'in hayatı Rouen'de geçmişti. Yalnız bir defa kazara Paris'e gitmişti. İşte ne zaman üç, beş ahbap bir araya gelseler Jacques hemen «Ben Paristeyken!...» diye söze başlar kimseye konuşma fırsatı vermezdi.

Bundan müthiş canları yanan arkadaşları Jacques «Ben...» diye lâfa başlayınca, hep bir ağızdan şarkı söylemeğe karar verdiler. Nitekim yine bir gün, hep beraber otururken, Jacques «Ben Paristeyken..» demez mi?...

Arkadaşları hemen şarkıya başladılar. Bir türlü lâfını anlatamayan Jacques sıkıntısından düşüp bayıldı. Başından aşağı su döktüler, kolonya ile şakaklarını ovdular, neyse Jacques gözlerini aralayabildi, baş ucundaki telâşı görünce:

— Üzülmeyin yahu! dedi. Ben Paristeyken de böyle bir kere bayılmıştım!...

* * *

Tedbir

Çok karanlık bir geceydi, Honore farların aydınlattığı ıssız yolda, elini kolunu sallıyan bir adam gördü. Arabasını onun hizasında durdurdu. Otomobile dâvet etmeden önce sordu:

— Haydut falan değilsiniz değil mi?..

— Ne münasebet Mösyö! dedi, yabancı.

— Öyleyse arabama binebilirsiniz. Eğer haydut olsaydınız kat'iyen buna müsaade etmezdim!...

— Bir de şu kürkü almak istemiyordun, sayemde ısınıyorsun!

Kambur!

Bir zamanlar Venedik'te kambur bir köfteci vardı. Komşu dükkânda çalışan genç, yakışıklı garsonu, günün birinde, elindeki keskin köfte bıçağı ile öldürdü.

Bütün Venedik halkı zavallı garsona acıdı ve hiçbir avukat kaatilin müdafaasını üstüne almadı. Yalnız Floransa'lı bir avukat bunu kabul etti.

Venediğe geldi. Mahkemede müdafaasına şöyle başladı:

— Sayın hâkimler, size Floransa hâkimlerinin selâmını getirdim, sonra savcıya döndü, sayın savcı, size Floransa savcısının selâmını getirdim dedi...

Hâkimlerin, halkın şaşkınlığından istifade edip jüri heyetine döndü:

— Sayın jüri âzaları! dedi, sizlere Floransa jürisinin selâmı var, sonra halktan yana döndü, sizlere de Floransa halkının selâmlarını getirdim!...

Avukatın lâfını, hâkimin sert sesi kesti.

— Gevezeliği bırakın da, işimize bakalım!...

— Evet! Sayın hâkimler, dedi avukat, selâm kelimesini dahi üç dört kerre tekrarlamam sizleri kızdırdı. Halbuki o garson müvekkilime, her önünden geçişinde: Kambur, kambur, kambur, kambur, kambur diyordu...

Venedikli kambur köfteci beraet etti..

İNTİKAM!

Madmazel Agathe komşularının ne yaptıklarını çok merak eden ve onları saatlerce gözetlemekten kendini alamayan ihtiyar bir kızdı.

Bir gün yolda rastladığı ahbaplarına, sütçünün tam mânasıyla bir ayyaş olduğunu söyledi.

Sütçüyü tanıyanlar böyle bir şeyin mümkün olamıyacağını söyleyince, M. Agathe kıpkırmızı kesildi.

— Bunları ben uydurmuyorum ya?.. dedi. Her şeyi gözlerimle gördüm. İki gün evvel arabası üç saat «Mavi Köşe» meyhanesinin önünde durdu.

Sütçü Madmazel Agathe'in hakkında söylediklerini duyunca çok kızdı, sinirlendi.

Bir akşam üstü arabasını ihtiyar kızın evinin önüne bıraktı ve ertesi sabah öğlene doğru da geri aldı...

* * *

Evlilik hâtırası!

Mac Intosh oğlunu okutmuş, meslek sahibi etmişti. Ama oğlu, bundan sonra, ana ve babasını beğenmez olmuştu. Adamcağız bunu oğluna söyliyecek olunca delikanlı:

— Aman baba! dedi, bu iptidaî yeri nasıl beğeneyim? Sen okumuş bir adamsın ama (gözleriyle etrafı aradı ve duvardaki düğün fotoğrafını görüp) bak meselâ şu resimde bile sen oturmuşsun, annem ayakta...

İskoç gülmeğe başladı:

— A! Evlâdım! dedi, düğün günü anneni atla buraya getirdik, yol saatlerce sürdü, ertesi gün ne bende ayakta duracak, ne de annende oturacak hal vardı...

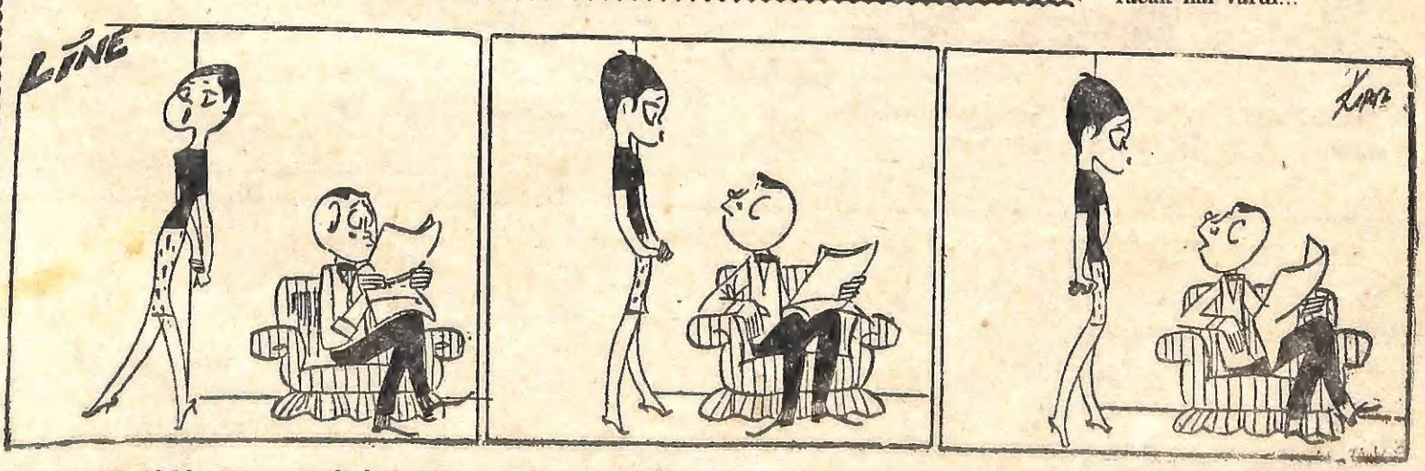

— Canım hiçbir şey yapmak istemiyor, kendimi çok çirkin buluyorum...

... Hayatın hiçbir mânası kalmadı benim için! Ne yapayım?

— İskarpinlerini bir numara küçük al!

Dünya Karikatürleri

-BIKTIM SENİN BU KISKANÇLIĞINDAN!..

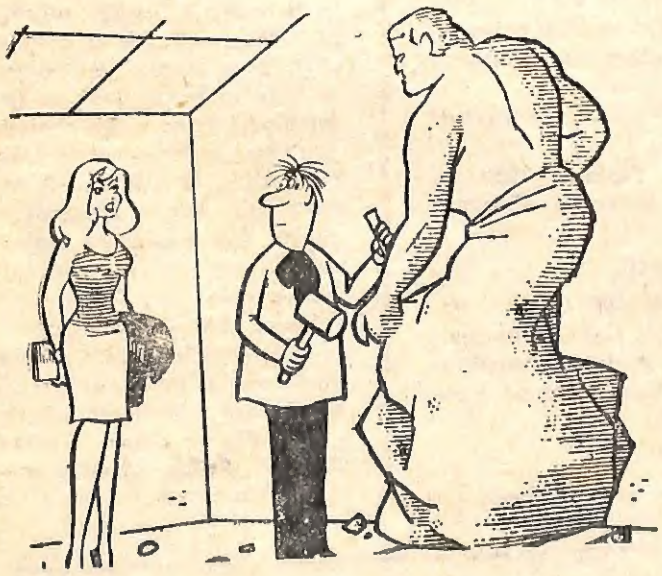

-OLUR ŞEY DEĞİL, BU TAŞIN İÇİNDE ADAM OLDUĞUNU NASIL ANLADIN?

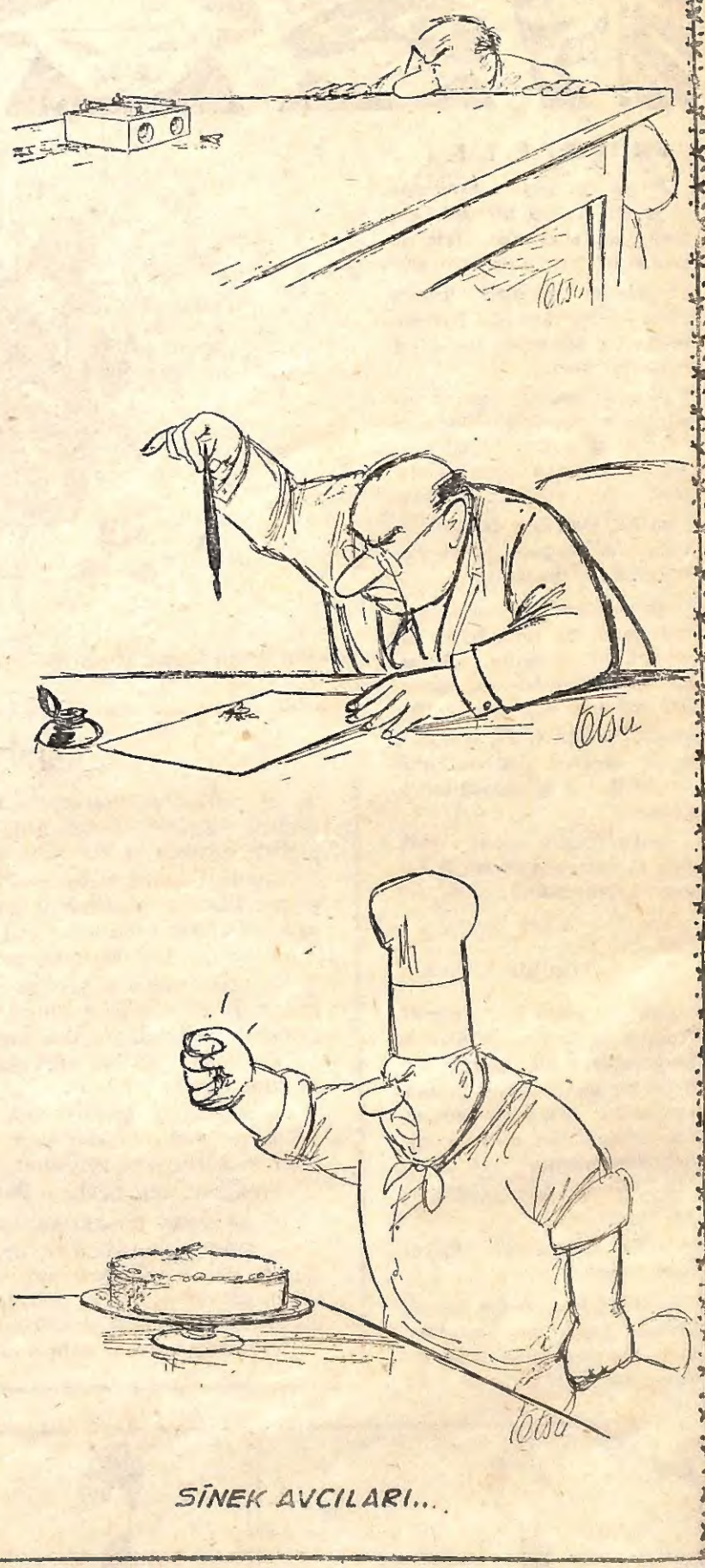

SİNEK AVCILARI...

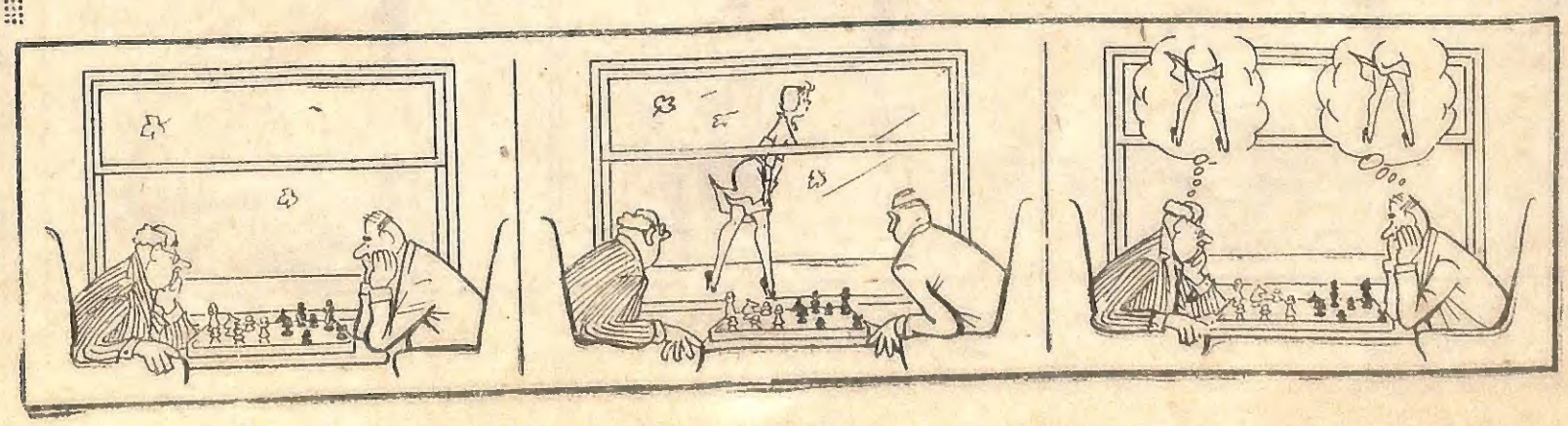

En güzel Türkçenin en güzel şiirleri

GÖNÜLDEN SESLER

Orhan Seyfi Orhon

GÖNÜLDEN SESLER, Türk dilinin en güzel şiirlerini toplıyan tek kitaptır.

Şair Orhan Seyfi Orhon'un bir neslin hafızalarına yazdığı bu tatlı, bu lirik şiirleri, AKBABA YAYINEVİ pek güzel bir cilt halinde satışa çıkardı.

FİATI 750 KURUŞ

Peri Kızı ile Çoban masalı, Bir Kış masalı, Abdülhak Hâmid'e mektup gibi Türk şiirinin ölmez eserlerini toplıyan GÖNÜLDEN SESLER, karton kap, altı renkli kuşe gömlek içinde en iyi kâğıda basılmıştır.

(AK—19)

Ali Muhiddin

Hacı Bekir

Tatlıları enfestir,
Hamur değil, canfestir!
Usta elde oklava,
Açmış yüz kat baklava!

Dünyanın ağız tadı:
Hacı Bekir'in adı!

* Şekerleri * Şekerlemeleri * Kaymaklı, fıstıklı, sakızlı lokumları, badem ezmeleri.

KESTANE ŞEKERLERİ

ve tadına doyum olmaz kurabiyeleri, çeşitli Tahin Helvaları ve Ramazaniyelik reçelleri ile yalnız memlekete değil, dünyaya ün salan:

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

müessesesi, çeşitli hamur işi tatlıları ile de sofralarınızın tek zevki, tek lezzetidir!

(AK—20)

Yeni yılda

En cazip giyim!
Fully Fashioned.

Sistemiyle hazırlanan bu cazip kıyafetler MÜNİH mağazamızda yüksek kalitesiyle büyük rağbet görmektedir

KAZOVA nın Fully Fashioned sistemiyle hazırlanan kıyafetleri Solmaz Buruşmaz Çekmez daima güzel görünüşlüdür

Kazova

Giyimde zerafet yaratır

Dodan Reklam

(İlâncılık: 7837—21)

Akbaba

-EĞER BETHOVEN'E İYİ ÇALIŞIRSAN GELECEK HAFTA SANA İKİ TANE CAZ PLÂĞI GETİRİRİM!..

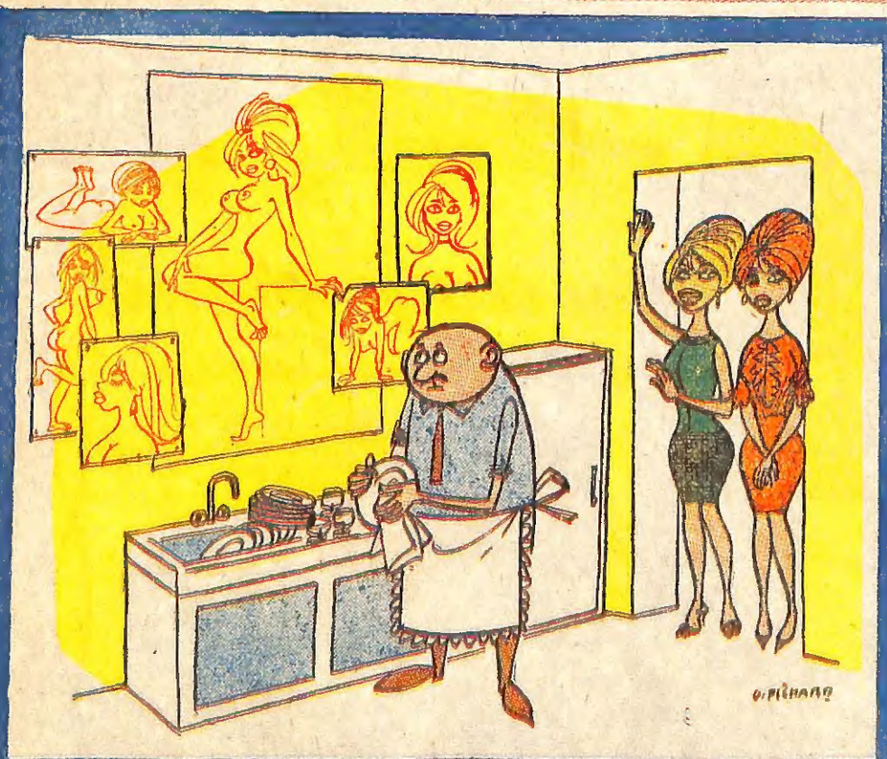

-KEYİFLİ ÇALIŞSIN DİYE BAK NELERE KATLANIYORUM!

-YEMEKLERİNİZİ BU KIZ GÖTÜRÜSÜN İSTERSENİZ YÜZDE ON YÜZDE YİRMİ [illegible]